Бугунги янгиликлар

ЖАҲОН КЎРИГИГА

Канаданинг Монреал шаҳри келгуси йили чет эллардан келган меҳмонлар билан жуда ҳам гавжум бўлади. Бу шаҳарда Жаҳон фильмлари кўриги кунларида турли мамлакатларда яратилган фильмлар кенг намойиш қилинади.

Ҳаваскорлик киностудиялари маҳсулотлари ҳам эътибордан четда қолмайди. Ҳозирнинг ўзида кўпгина кино ҳаваскорлар яратган энг яхши асарлар танлаб олинди. «Трудфильм» ҳаваскорлик киностудияси маҳсулоти — «Тошлар емирилган жойда» деган фильм ҳам фестиваль программасига киритилди.

Бу студия Ўзбекистон Профессионал-техника Давлат комитети Маданият уйи ҳузурида ташкил этилган. Студия ўз маҳсулотлари билан республика ва Бутуниттифоқ кўрикларида ижобий баҳо олди. Канаданинг Монреал шаҳрига юборилган «Тошлар емирилган жойда» рангли фильм Диплом билан тақдирланган. «Уларни Ватан кутмоқда» номли фильм ҳам мамлакатимизнинг кўпгина шаҳарларида намойиш қилинди.

●

ЯНГИ МАРШРУТ

Киров районидаги «Алвасти» кўпригидан шаҳарнинг 17-бирлашган касалхонаси оралиғида қатнайдиган йўловчиларнинг мушкули осон бўлди.

Бугундан бошлаб, ана шу маршрут бўйича 3-автомобиль паркининг 80-маршрутли автобуслари йўловчиларга хизмат кўрсата бошлади. Янги маршрут бир неча километрли масофани Юнусобод посёлкаси, Карл Маркс номли колхоз идораси ва 24-мактаб филиали остоновкалари орқали босиб ўтади.

●

ШИФОХОНА ОЧИЛДИ

Семашко номли Ўзбекистон курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институти ҳузуридаги шифохона зилзила натижасида шикастланган эди. Шу сабабли беморларни даволаш ишлари вақтинча тўхтатилган эди. Тўрт қаватли шифохонанинг даволаш корпуси капиталь ремонтдан чиқарилди.

Бугун шифохона яна дастлабки беморларни ўз бағрига олди. Бу ердаги Тошкент минерал сув ванналари, балчиқ ва шу каби физиотерапевтик процедуралар 200 га яқин беморларнинг тездан соғайиб кетишларини таъминлашда муҳим фактор бўлиб хизмат қилади.

Шифохона ёнида янги бинолар қад кўтармоқда. Бинолар фойдаланишга топширилгач, бу ерда бир йўла 400 га яқин киши даволаниши мумкин.

●

ПЕНСИОНЕРЛАР КЕЧАСИ

«Узбексельмаш» заводининг клубида пенсионерлар кечаси бўлиб ўтди.

Кечага йиғилган Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машиналари заводининг ветеранлари КПСС XXIII съезди материалларини оммага кенг ёйишдаги тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Кеча қатнашчилари Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш соҳасидаги тадбирларни белгилаб олдилар.

Завод бадиий ҳаваскорлари ўз концертлари билан кечага йиғилган пенсионерларни жуда хурсанд қилдилар.

СИЗ КЎРИБ ТУРГАН БУ СУРАТЛАРДА МОСКВАГА ОЛИБ КИРАДИГАН 12 ТА МОНУМЕНТАЛ ҲАШАМДОР ДАРВОЗАНИНГ ЛОЙИҲАСИ ТАСВИРЛАНГАН. БУ ЛОЙИҲАЛАР МОСКВА ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ БОШ АРХИТЕКТУРА ПЛАНЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ЭЪЛОН ҚИЛГАН КОНКУРСГА ЮБОРИЛГАН. ЛОЙИҲАЛАР БОШ АРХИТЕКТУРА ПЛАНЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ КЎРГАЗМАЛАР НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН ЗАЛИГА ҚЎЙИЛГАН.

ТАСС фотохроникаси.

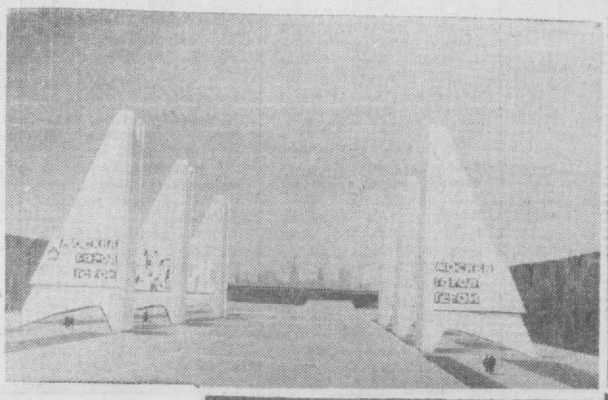

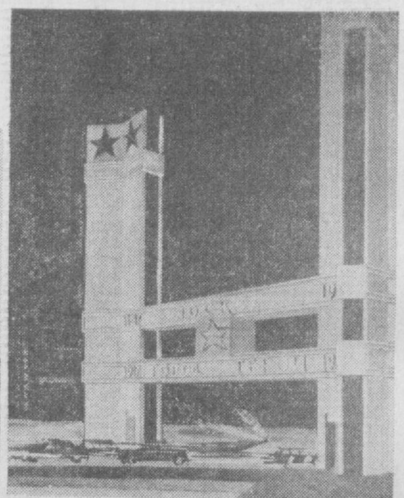

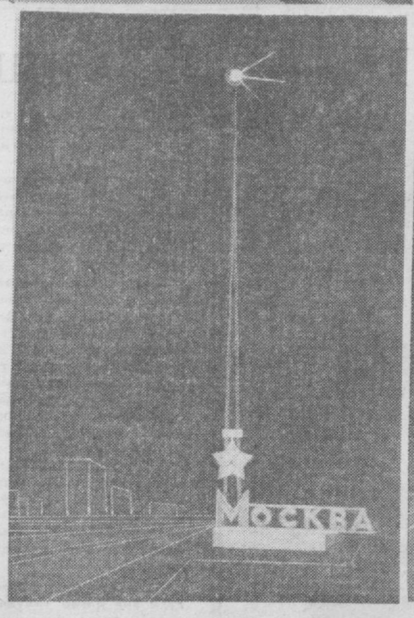

КОММУНИСТЛАР МАКТАБИ

Тошкент Олий партия мактаби биносида яна бир мактаб очилди. Бу мактаб Куйбишев район партия комитети томонидан ташкил этилди. Икки йиллик мактаб ўз машғулотларини бошлаб юборди. 250 га яқин тингловчини ўз бағрига олган мактабда партия ташкилотларининг секретарлари, саноат корхоналарининг раҳбарлари билимларини ошира бошладилар

Ўқиш давомида тингловчилар партия ва совет раҳбарларининг, олим ва мутахассислар ҳамда Олий партия мактаби ўқитувчиларининг суҳбат ва лекцияларини тинглайдилар.

72 квартирали уй

Бугун Чилонзор массивининг янги уйлари сафига яна бир муҳташам бино қўшилди. У массивнинг Б-5 кварталидаги 72 квартирали бинодир. Бу уйни 153-қурилиш трестининг 14-қурилиш бошқармаси азаматлари муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Т. Толипов, С. Урозов, Т. Шоюнусов, А. Лугунова каби қўли гул бинокорлар қурилиш ишларини меҳр ва садоқат билан олиб бордилар.

Бу бинокорлар бугунги кунда 23-кварталдаги яна бир турар жой биносини оилаларга ҳадя этиш учун ошиқмоқдалар.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

9 ДЕКАБРЬ 1966 й.
1 -йил чиқиши.
ЖУМА
№ 136.
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТЕЗ ҚУРАЙЛИК, СИФАТЛИ БЎЛСИН!

Пойтахтимиз қардош халқлар дўстлиги, ҳамкорлиги ва тотувлигининг улкан майдонига айланиб қолди. Умумхалқ ҳашарида бутун мамлакат иштирок этмоқда ва янги Тошкентни тез суръатлар билан бунёд қилмоқда.

Шаҳримизда бўлиб ўтган кучли зилзила мавжуд бино ва иншоотлар пухталигини кўрсатувчи бир имтиҳон бўлди. Дарвоқе, бинокорлар бунёд этаётган кошоналар асрлар гувоҳи бўлиб туриши лозим. Бунинг учун эса ҳам тез суръатлар билан, ҳам пухта ва қулай қилиб қуришимиз зарур. Бу — қурилиш материалларидан истаганча фойдаланиш деган сўз эмас, албатта. Бинолар қулайлиги, тежамлилиги ва аҳолининг эстетик талабларига жавоб бера олиши билан юксак баҳоланиши мумкин.

АФСУСКИ, БУНЁД ЭТИЛАЁТГАН СИФАТЛИ ПУХТА БИНОЛАР БИЛАН БИР ҚАТОРДА АҲОЛИ ТАЛАБИГА УНЧА ЖАВОБ БЕРМАЙДИГАН БИНОЛАР ҲАМ ПАЛАПАРТИШ БИТКАЗИЛИБ, ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛМОҚДА. БАЪЗИ ЖОЙЛАРДА ИШЛАРНИ ИККИНЧИ МАРТА БАЖАРИШГА ТЎҒРИ КЕЛМОҚДА. БУ ЎЗ НАВБАТИДА МЕҲНАТ ВА МАТЕРИАЛЛАРНИНГ БЕҲУДА САРФЛАНИШИГА, КИШИЛАРНИНГ ЯНГИ БИНОЛАРГА КЕЧИКИБ КИРИШИГА САБАБ БЎЛМОҚДА.

Буларнинг ҳаммаси давлатга қимматга тушаётир. **Шуни айтиб ўтиш кифояки, Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги системасида ҳар куни брак ва чала ишларни бажариш билан 250 дан ортиқ киши банд бўлади. Лойиҳа ташкилотлари ҳам шошилинч ишлашлари натижасида техник ҳужжатларни битказмай топширишлари оқибатида биноларнинг айрим қисмларини қайта қуришга мажбур бўлинмоқда.** Бу ҳам қурилиш сифатини шубҳасиз пасайтиради ва унинг таннархини ошириб юборади.

Маълумки, 153-қурилиш тресте шаҳримизда илғор ташкилот ҳисобланади. Лекин бу ерда яхши бинолар билан бир қаторда сифатсиз, кўримсиз ва талабга жавоб бермайдиган турар жойлар ҳам йўқ эмас. Жумладан, бунёд этилаётган микрорайонлардаги баъзи кварталларда инженерлик коммуникацияларини ўтказиш ишлари турар жой ва маданий-маиший бинолар суръатидан анча ортда қолмоқда. Бунинг натижасида квартал ичи тармоқларини қуриш бино хоналарини пардозлаш вақтида тўғри келиб қолаётир. Шунингдек, айрим жойларда кўпгина ишларни қайта бажаришга ва кўплаб ортиқча маблағ сарфланишига тўғри келмоқда.

Кейинги вақтларда панеллар бошқа деворбоп қурилиш материалларини тобора сиқиб чиқармоқда. Чунки тажриба, биноларни тайёр элементлардан барпо этиш иқтисодий жиҳатдан самарадор ва қулай эканлигини исботлади. ЙИРИК ПАНЕЛЛИ УЙЛАРНИНГ СИФАТЛИ БЎЛИШИ ЭНГ АВВАЛО ЛОЙИҲАНИНГ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛГАНЛИГИГА, ПЛАНЛАШТИРИШ ПРИНЦИПЛАРИНИНГ ҚАНЧАЛИК АНИҚ ИШЛАБ ЧИҚИЛГАНЛИГИГА БОҒЛИҚДИР. БИРОҚ ЗАВОДЛАР КОНСТРУКЦИЯЛАРНИ ЯНГИЧА СЕРИЯ БЎЙИЧА ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ЎТИШНИ СУСТ АМАЛГА ОШИРАЁТИРЛАР ВА ЭСКИЧА УСУЛДА МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЁТИРЛАР. ОҚИБАТДА КЎПИНЧА ПАНЕЛЛАР РАЗМЕРИ МЎЛЖАЛГА ТЎҒРИ КЕЛМАЙ, ОРАЛИҚ КЎП ҚОЛИШИ НАТИЖАСИДА ХОНАЛАР ЯХШИ ИСИМАЁТИР. КЎП ҲОЛЛАРДА ПАНЕЛЛАР МЎЛЖАЛДАН АНЧА СЕРНАМДИР.

Қурилишнинг сифати билан бир қаторда янги турар жой районларининг архитектура жиҳатдан қиёфаси масаласи ҳам айрим ҳолларда яхши ҳал этилмаган. Биноларнинг сиртқи кўриниши маданий турмушимиз савиясига мос эмас. Кўпинча турар жойлар бир-бирига ўхшаб қоляпти. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Биноларнинг бундай ўхшаб қолишига барҳам бериш мумкинми? Шубҳасиз мумкин. Бунинг учун заводлар лойиҳачилар билан ҳамкорликда ишлаб, бир хил элементлардан турлича уйлар барпо этишлари мумкин. Мамлакатимиздаги кўпгина корхоналар ана шундай қилишаётир. Лекин ҳозирча бу тажриба Ўзбекистон шароитида қўлланиб кўрилмаётир.

Масалан, Вильнюсдаги қурилиш комбинати 5 қаватли уч типдаги ва бир типдаги 9 қаватли уйлар учун деталлар ишлаб чиқаради. Ҳар бир турар жой микрорайони учун биноларнинг архитектура қиёфаси турлича ҳал этилади. Бошқача қилиб айтганда, биноларнинг ҳажми, узунлиги ва қиёфаси масалалари ижодий ҳал этилаётир. Бунда аҳолининг талаблари ҳисобга олинаётир, албатта. Буларнинг ҳаммаси қурилиш ишларини янада такомиллаштириш ва мавжуд илғор тажрибадан дадил қўлланиш кераклигини кўрсатиб турибди.

С. Муртазоев.

МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Октябрь революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Тошкентдаги 142-автобаза шофёрлари, инженер-техник ходимлари ва ремонтчилари 11 ойлик юк ташиш планини ортиғи билан адо этган эдилар. Улар ҳозир пландан ташқари халқ хўжалик юкларини ташимоқдалар. Ноябрь ойининг ўзида пландан ташқари 3 минг тонна юк ташилди. Шу йилнинг ўтган 11 ойи мобайнида пландан ташқари ўн минг тонна юк ташиб берилди.

Халқ хўжалиги юкларини ташишда шофёрлардан Қосимов, Жаматов, Раҳимов, Тошпўлатовлар айниқса намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Автобаза ходимлари бу йилги топшириқларини муддатидан олдин адо этиш учун курашмоқдалар.

Автобаза қошида шофёрлар тайёрловчи курс ишлаб турибди.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР

Кўп минг кишилик Тошкент Тўқимачилик комбинатининг деярли барча ёшлари ўрта мактабларда, техникум ва олий ўқув юртларида ўқимоқдалар, корхонадаги тўгарак ва семинарларда ўзларининг сиёсий ва касб юзасидан билимларини оширмоқдалар.

Бугун эса, 40 дан ортиқ студент комбинат ҳузуридаги тўқимачилик техникумининг пардозлаш, йигирув, тўқув технологияси бўлимларини муваффақиятли тугатиб, қўлларига диплом олишди.

Газламага гул босиш фабрикасининг ишчилари Роза Жданова, Ойша Чорухова, Комил Максудов, Раҳим Набиев, тўқувчи Марина Волошина, йигирувчи Маргарита Ухандива ва бошқалар диплом ишларини аъло ва яхши баҳоларда ёқладилар. Шуниси қизиқки, техникумни тамомлаган ёш мутахассисларнинг кўпчилиги инструктор, мастер ёрдамчиси каби раҳбарлик ишларига тайинландилар. Техникумни ҳаммаси бўлиб 59 киши битириб чиқди.

БОЛАЛАР САНАТОРИЙСИ

Бугун янги муассасаларнинг биноларини фойдаланишга қабул қилувчи Давлат комиссияси Октябрь районининг Уйғур кўчасида жойлашган янги бинони қабул қилди. Санаторий учун қурилган бу бинода 200 дан ортиқ ўрин бўлиб, у хаста болаларга хизмат кўрсатади.

Болалар санаторийсида кейинчалик синфхоналар, устахоналар, лабораториялар ҳам бўлади.

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

МИСЛСИЗ СУЗИШ

КАНБЕРРА. (ТАСС). Олтмиш беш яшар инглиз қайиқчиси Френсис Чичестернинг Англиядан Австралияга қайиқда қилаётган мислсиз сафари бир юз уч кундан бери давом этмоқда. Англиядаги Плимут портидан 27 августда йўлга чиққан бу қайиқчи Австралиядаги Сидней портигача бўлган қарийб 22 минг километрлик масофани юз кунда сузиб ўтишга ният қилган эди. У сафар бошланганлигининг 145-куни Сиднейга етиб борса керак.

СОЦИАЛИЗМ БУТУН ДУНЁНИНГ КЕЛАЖАГИДИР

ПНОМПЕНЬ. Пномпень студент ёшларининг вакиллари СССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева билан учрашдилар.

Биз, камбоджалик ёшлар, деди КХМЕР студентлари умумий уюшмасининг раиси Пхоук Чхай, социализм — бутун дунёнинг келажаги эканлигига қатъий аминмиз.

Депутат Р. Ҳ. Абдуллаева Ўзбекистон ёшлар ташкилотларининг фаолияти тўғрисида гапириб берди. (ТАСС).

КУРАШЧИЛАР ХОТИРАСИ

Куба халқи азалдан қолган традицияга мувофиқ, Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун курашда халок бўлган қаҳрамонларнинг порлоқ хотирасини нишонлади. Кубадаги машҳур халқ лашкарбошиларидан бири Антонио Масео 70 йил муқаддам Гавана вилоятида испан мустамлакачилари билан жангда ҳалок бўлди.

Қаҳрамоннинг жасади дафн этилган Карауаль қишлоғида Куба Революцион Қуролли кучларининг паради бўлди. Параддан кейин Куба Компартия Марказий Комитетининг аъзоси майор Лино Каррерас нутқ сўзлади. У, Куба армиясининг жангчилари ва офицерларини ватанни ҳимоя қилишга ҳамиша шай бўлиб туришга даъват этди.

САЛЬВАДОР КОММУНИСТЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

САН-ХОСЕ. (ТАСС). Сальвадор Компартиясн Марказий Комитетининг сиёсий комиссияси Хитой Компартияси Марказий Комитети XI пленумининг қарорлари хусусида баёнот эълон қилди. Баёнотда айтиладики, биз Хитой Коммунистик партияси раҳбарлигининг ҳаракатлари «халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигига зарар етказмоқда, миллий озодлик ҳаракатини заифлаштирмоқда, шунингдек бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни таҳлика остида қолдирмоқда», деб ҳисоблаймиз.

Сальвадор Компартияси, дейилади Баёнотда, Хитой Коммунистик партиясининг коммунистик ва ишчи партияларининг 1957 ва 1960 йиллардаги кенгашлари қарорларига зид бўлиб тушаётган «алоҳида» йўлига қўшилмайди.

Сиёсий комиссия Баёнотида айтиладики, Хитойда «буюк пролетар маданий революцияси» деган ном остида қилинаётган ишлар марксизм-ленинизмни бузмоқда.

Баёнотда Хитой Компартиясининг раҳбарлари томонидан Советларга қарши ўтказилаётган кампания ҳамда уларни Вьетнам халқини ҳимоя қилишда биргалашиб ҳаракат қилишдан бош тортаётганлиги қораланади.

ПОЙТАХТДАГИ «Компрессор» заводининг коллективи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақият билан якунлаш учун фидокорона меҳнат қилаётир.

Суратларда: (чапда) йиғув цехининг илғор йиғувчи слесарларидан Ҳасан Шермуҳамедов ва Улфат Рифқатов (ўнгда) ўртоқлар. Улар смена топшириқларини анча ортиғи билан мунтазам равишда адо этадилар. (Ўнгда) йиғув цехининг техниги Г. Кибиткин, шу цех техника контроли бўлими бошлиғи Б. Бойматов ва контролёр М. Николаев ўртоқлар жўнатилиш учун тайёрланган компрессорларни кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Тошкент модалар уйининг экспериментал цехи коллективи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан якунламоқда.

Ноябрь ойи ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари ошириб адо этган аҳил коллектив бугун йиллик ишлаб чиқариш планини 117 процент бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди.

Йиллик планнинг бажарилишида конструктор Ҳ. Мирпўлатов, К. Арабаджис, смена мастерларидан Киров район Советининг депутати Ф. Қосимова, Г. Зобова, коммунистик меҳнат зарбдорлари номини олган тикувчи С. Воробёва, Ш. Киркoнуюлар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Цех коллективи бугундан бошлаб 1967 йил ҳисобига ишлаб Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашмоқда.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда Тошкентда ҳаво булутли бўлса-да, ёғингарчилик бўлмайди. Бугун кечаси 0 даража атрофида, эртага кундузи 9—11 даража иссиқ бўлади.

Тарбия масалалари

Жамоатчилик—таянчимиз

Бола меҳнатда чиниқса, унинг ахлоқи, хулқи ҳам соз бўлади. Кишилар меҳнатини қадрлаш, жамият манфаатини кўзлаш каби чин инсоний фазилатлар тараққий этади. Ота ва она болага уйда бирор мустақил ишни берар экан, унинг келгусида меҳнатга меҳр қўйишига сабабчи бўлади.

Ёшларимизга бундай ғамхўрлик қилинишида биргина ота ва оналар билан чекланмай, болалар хонасининг хизматчилари ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар. А. Кестернинг қилган ишига бир назар ташлайлик. Люба опа кекса педагог. Ҳозир пенсияда бўлишига қарамай, ёшларни тарбиялаш ишига ҳисса қўшиб, Октябрь район болалар хонасининг ҳамда Октябрь район милиция бўлимининг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Бундай одампарвар хизматчилар бу районда оз дейсизми. Масалан яқиндагина, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган 24-мактабнинг физика-математика ўқитувчиси Файзулла Расулов мактаб қошида болалар хонаси ташкил этган. Унга мактабнинг аълочи комсомол ўқувчилари жалб этилган. Хонанинг ойлик иш плани бор. Шунингдек, 111-мактабнинг дурадгорлик ўқитувчиси А. Қорабоев ҳам мактабда болалар хонаси ташкил этган.

Бу хоналарда мактаб территориясида яшаб, ишламай, ўқимай юрган болалар чақиртирилиб, улар билан суҳбат ўтказиб турилади. Уларни ишга жойлаш ҳақида яқиндан маслаҳат берилади.

Ёшларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш ишига 40-мактаб ўқитувчиси З. Боймирзаева ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Зулфия опанинг қўлидан не-не ўқувчилар билим олмади. Тажрибакор педагог ўз хоҳиши билан жамоатчилик асосида район болалар хонасининг ёрдамчи инспектори бўлиб ишлаётганига роса икки йил бўлди. Шундан буён Зулфия опа ножуя хатти-ҳаракат қилган бир неча ёш бўғинни тарбиялади. Уларни турмушнинг равон йўлига олиб кирди.

З. Моймирзаева, И. Хўжаев, А. Қорабоев, А. Қаҳҳоров каби педагоглар ҳам ўзларининг меҳнатларини, қимматли вақтларини аямай, район болалар хонасига катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Кези келганда шуни айтиш керакки, Октябрь район комсомол комитетининг жойлардаги ташкилоти бу хусусда сусткашлик билан иш олиб бормоқда. Айрим комсомол ташкилотлари ёшлар ўртасида таълим-тарбия ҳамда тушунтириш ишлари олиб бормаётирлар.

Ёшлар ўртасида жонажон Ватан ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ҳақида суҳбатлар ўтказиш, ўзбек халқининг маданий ва тарихий ёдгорликларига экскурсиялар уюштириш мақсадга мувофиқ бўлади. Ёшларнинг бўш вақтларини жамоатчилик ишларига жалб этиш жиноятларнинг олдини олиш ва жиноятчиликни бартараф этишга хизмат қилади.

С. МИРЗААЛИЕВ,
Октябрь район болалар уйининг инспектори.

1934 ЙИЛ

1 ИЮЛЬ. Ўрта Осиё Темир йўл транспорти инженерлари институти дастлабки кадрларни етиштириб чиқарди. Институтни 32 инженер битириб чиқди.

ИЮЛЬ. Чотқол дарёсининг ҳавзасида, Тошкентдан 95 километр узоқликда инженер А. Ю. Кайзер томонидан саноат аҳамиятига эга бўлган вольфрам кони очилди.

ИЮЛЬ. Нурота районидаги Ғозғон мармарини қазиб чиқариш усулларини ўрганиш ишлари бошланди.

1 АВГУСТ. Москвада Ўзбекистон бадиий кўргазмаси очилди. Бу кўргазмада ўзбек рассомлари асарларидан мингга яқин экспонат намойиш қилинди.

10 АВГУСТ. Тошкентдан Искандар станциясигача (Чирчиқ шаҳри) Темир йўл шоҳобчаси қурилиши тугалланди.

26-29 АВГУСТ. Тошкентда Ўзбекистон болаларининг байрами бўлиб ўтди.

АВГУСТ. Тошкентда республика зарбдор ўқитувчиларининг биринчи слёти бўлиб ўтди.

АВГУСТ. Термизда Ўлкашунослик музейи очилди.

1 СЕНТЯБРЬ. Луначарское қишлоғида Тошкент саноат корхоналарининг зарбдор ишчилари учун якшанба кунлари хордиқ чиқарадиган дам олиш уйи очилди.

6 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари биринчи спартакиадаси очилди. Кўп кунлик мусобақалардан сўнг Ўзбекистон спортчилари биринчи ўринни эгалладилар.

6 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда биринчи марта Ўрта Осиё ва Афғонистон теннисчиларининг учрашуви бўлиб ўтди.

8 СЕНТЯБРЬ. Олой тизма тоғларидаги 7 минг метрлик баландликдаги Ленин чўққисига биринчи юриш бўлди. Чўққини забт этган уч кишининг бири — тошкентлик капитан Иван Лукин эди. Альпинистлар чўққига В. И. Ленин бюстини ўрнатдилар.

12 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда биринчи колхоз ярмаркаси очилди.

18 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Октябрь революцияси номли клуб қошида темир йўлчиларнинг физкультура стадиони очилди.

СЕНТЯБРЬ. Бухорода нон заводи қурилиши тугалланди

2 ОКТЯБРЬ. ВКП (б) Марказий Комитети ва СССР Халқ Комиссарлари Совети ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюроси ва Давлат бошқарув органларининг бошқа Ўрта Осиё органларини тугатиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

5 ОКТЯБРЬ. Филадельфия (АҚШ)да очиладиган выставка учун Ўзбекистон рассомларидан Волков, Беньков, Тансиқбоев, Карахан, Шчеголевларнинг асарларидан11 та экспонат жўнатилди.

8 ОКТЯБРЬ. Тошкентда, Музика техникуми биносида Ўзбекистон олий музика мактаби очилди

8 ОКТЯБРЬ. Тошкентда Темир йўл транспорти депутат группалари ва транспорт секциялари советининг биринчи республика слёти очилди.

17 ОКТЯБРЬ. Л. Славиннинг «Интернационал» пьесасининг премьераси билан Тошкентда рус Давлат драма театри очилди. 1936 йилнинг 10 июлида бу театрга М. Горький номи берилди.

ОКТЯБРЬ. Тошкент тўқимачилик комбинатининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Йигирув-тўқув фабрикаси маҳсулот ишлаб чиқара бошлади.

ОКТЯБРЬ. Тошкентда эксперементаль медицина институти ташкил этилди.

Пешқадамларимиз

Ўз ишининг устаси

Ихчам ва чиройли қилиб тикилган кийимни кўрганингизда ҳавасингиз келади.

Келинг, сизларни ана шу бир кўрганда ҳавас қиладиган кийимларни тикаётган «Лола» салонидаги ишлар билан таништирайлик.

Агар Ленин номли янка буюртмалар тикиш фабрикасининг цехларига кириб қолсангиз, гувиллаб ишлаб турган агрегатларга кўзингиз тушади. Хотин-қизларнинг бири пальто, бири костюм тикяпти. Фабриканинг 4-цехидаги 1-бригада ишлари билан танишар эканмиз диққатимизни четроқдаги машинада ўтирган ўрта бўйли, истараси иссиққина, алоҳида эпчиллик билан ишлаётган бир аёл жалб қилди.

— Бу аёл фабрикамиздаги энг илғор тикувчилардан бири Норпошша Ғуломова бўлади,— деб таништирди фабрика партия комитетининг секретари В. Батранова.

1956 йили Норпошша биринчи марта фабрика остонасига қадам қўйди. Уни фабриканинг энг илғор ишчиларидан бири Клава Китаевага шогирд қилиб тайинлашди. Тажрибали тикувчи К. Китаева Норпошшага ўзининг бор ҳунари, муваффақиятларининг сирини ўргата бошлади. Норпошша зийрак шогирд чиқиб қолди. Тез орада уни мустақил ишга ўтказишди.

— Албатта қийинчиликларсиз иш бўлмайди, — дейди Норпошша опа. — Дастлабки костюмни зўрға тикардим, уни ҳам сифатли деб бўлмасди.

Норпошша аста-секин 10-12 тадан костюм ва пальтолар тикиб, ойлик, йиллик планларини 120-130 процент бажара бошлади.

Ҳозир Норпошша опани фабрикада ҳамма ҳурмат қилади. Бу ҳурматга у ўзининг меҳнатсеварлиги, жонкуярлиги, ташкилотчилиги, ўз касбига меҳр қўйганлиги сабабли эришди. Фабрикадаги ёш ҳам, кекса ҳам унинг олдига ютуқларини, севинчларини, камчиликларини ўртоқлашгани келади. Норпошша опа уларга қўлидан келганича маслаҳат беради.

Кийим тиктиргани келганлар ҳам ўзларига қандай рангдаги материал ярашишини, қандай фасонда тиктириш кераклигини маслаҳатлашиб оладилар. Норпошша опа маслаҳат сўраб келган одамларга қўлидан келганича ёрдам беради.

Норпошша опа фабрикада ўн йилдан бери ишлаяпти. Шу вақт ичида жуда кўп шогирдлар етиштирди. Шулардан бири ҳозир фабриканинг энг уста бичиқчиси Муяссар Саидхўжаевадир.

— Қўлинг ўрганиб кетгунича линейкани қўйиб туриб қирқ. Кейин енгини бичаётганингда бир сантиметр қолдириб қирқсанг ихчам ва чиройли чиқади, — дея маслаҳат беради устоз ўз шогирдига.

Ҳозир Норпошша Ғуломова Октябрь Революциясининг эллик йиллиги ва Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун тинмай, фидокорона меҳнат қилмоқда.

Л. САИДАЛИЕВА.

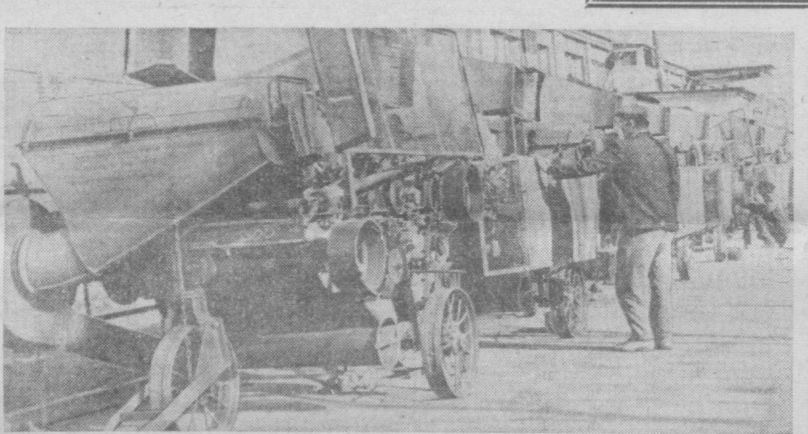

«Ўзбексельмаш» заводининг Ғулом Ҳолматов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари фақат темирчилик цехидагина эмас, балки корхонада ҳам ўз меҳнатлари туфайли обрў топишган. Ҳолматов цех партия бюросининг аъзоси, кечки ёшлар мактабида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқимоқда.

Корхона коллективи йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кучайтириб юборди.

Суратда: Ғ. Ҳолматов (юқорида); янги ишлаб чиқарилган кўсак чувиш машиналари пахтакорларга юбориш учун тахт қилиб қўйилган (пастда).

М. Нуриддинов фотоси.

Қурувчилар сардори

Қурилиш майдони томон кетаётган эдик, рўпарамиздан Тожибой ака чиқиб қолди. Донгдор ғишт терувчи Тожибой ака Абдуқодиров билан анча суҳбатлашдик.

— Юринглар, биласизларми ким билан таништирмоқчиман?— дея ҳазиллашди у йўл-йўлакай. —Ҳосилжон билан. Ажойиб йигит. Бошқармамиз комсомол комитетининг секретари. Бир бригадада ишлаймиз у билан.

Тожибой ака ўз ҳамкасби тўғрисида қувона-қувона гапирди. Ўзи ҳақида лом-мим демади. Аслида унинг ўзи ҳам қурилиш бошқармаси коллективи ўртасида обрў-эътибор орттирган.

— Мана бизнинг, участка. Ҳосилжон, ҳо, Ҳосилжон, — чақирди янги бино деворларига ғишт қўяётган йигитни.

Ўрта бўйли, оқ-сариқ юзли, тўлагина йигит олдимизга келди. Ҳосилжоннинг қадоқ қўлларини қисиб кўришарканмиз, бу меҳнаткаш қўлларнинг қанчадан-қанча уйларга ғишт терганини кўз олдимизга келтирдик.

— Биродар, ишларингиз, ҳамкасб дўстларингиз билан бизни таништирсангиз, — мурожаат қилди ҳамроҳим.

— Бошқармада ёшлар анчагина бор,— гап бошлади у.— уларнинг зўр ғайрати, қолаверса, Тожибой акамдек тажрибали усталарнинг фидокорона меҳнатлари туфайли ўтган уч кварталда илғорликни қўлдан бермадик. Ҳозир ҳам трестнинг Кўчма қизил байроғи ўз қўлимизда.

Ҳа, Ҳосилжон ва унинг тенгдошлари меҳнатда шижоат кўрсатмоқдалар. Уларнинг меҳнаткаш қўллари билан бунёд этилган массивда қанчадан қанча фусункор иморатлар бор.

Луначарское шоссеси бўйлаб қад кўтариб, 122 оилани ўз бағрига олган турар-жой биноси, Фанлар академиясининг механика, энергетика, енгил саноати илмий-тадқиқот институтларининг корпуслари шу азаматлар тўккан пешона терларининг самарасидир. Комсорг йигит Ҳосилжон Ҳошимовнинг ўзи ўн икки йилдан буён ғишт терувчи бўлиб ишлайди. Обрўни ҳам, касбни ҳам шу ерда топди.

У кун бўйи югуриб елади. Чунки кундалик нормани 120—130 процент бажариш билангина иш битмайди. Яна зиммасида қанчадан-қанча жамоат ишлари бор. У ҳаммасини уддалаб улгуради.

— Қизиқиш ва интилиш бўлса, ҳамма ишни бажариш мумкин, — дейди у.

Бу ҳақиқат. Тошкент шаҳар Советининг депутати ўртоқ Ҳошимов ўз касбига зўр меҳр-муҳаббат қўйганлиги учун ҳам ўзининг етакчилик бурчини намунали адо этмоқда. У ҳар бир дақиқани бекор ўтказмайди десак муболаға бўлмас. У кечқурун Тошкент тўқимачилик институтига отланади, металлар технологияси факультетининг 3-курсида ўқияпти.

Ҳозирги кунда Ҳосилжон устози Тожибой ака, тенгдошлари Қобил Олимов, Геннадий Ли, Нуриддин Баҳодировлар билан бирга 22 квартирали экспериментал турар-жой биносини қуряптилар. «Бу бинога 15 балл ҳам таъсир қилмайди» — дейишади улар мағрурланиб.

Тошкентнинг зилзиладан жароҳатланган жойлари ўрнида бутунлай янги, замонавий шинам иморатлар қад кўтармоқда. Аҳдига вафодор бинокорлар қурган иморатлар янги Тошкентимизда мағрур қад кўтариб туради, унинг ҳуснига ҳусн қўшади.

М. НОРХЎЖАЕВ,
Х. ТЎРАЕВ.

Моҳир шофёр

Турғунжоннинг 1 миллион километр йўлни хавф-хатарсиз босиб ўтган куни уни ҳамкасб дўстлари самимий табриклашди. Эсдалик совғаси тақдим этганлар ҳам бўлди. 18 йил ичида элюртга ҳалол хизмат қилиш, айниқса тилсиз машинани бошқариш осон эмас, албатта.

Турғун Қосимов «Главташкенстрой»га қарашли 9-автобазада хизмат қилмоқда. Коллектив ундан ҳамиша хурсанд. Чунки йигит фақат ўз хизмат вазифасини қойил қилибгина қолмай, дўстларига ҳам, ёрдам кўрсатади, қўлидан келган ёрдамини ёшлардан аямайди.

Ўзи ишлаб ўтказган шу йиллар ичида Турғун тежаб қолган ёнилғини тонналаб ҳисоблаш мумкин. Унинг меҳнатини процент билан ифодалаш қийин. Нормани ҳамиша 1,5—2 ҳисса қилиб адо этади. Йигитнинг ўз касбига меҳр қўйганлиги самара бермай қолмади. Кўп марта автобаза раҳбарлиги уни пул мукофотлари, санаторийга бориш учун текин путёвкалар билан тақдирлади.

1-класс шофёри Турғун Кабиров ўтган йили номи ёзилган соат билан мукофотланди. Бу ҳам йигитнинг мунтазам равишда авариясиз, ҳалол ишлаганлиги натижасидир.

Турғунжон шу ўтган йиллар ичида ўзи ҳам устоз бўлиб етишди. Жумладан Қудрат Орипов, Аббос Юсупов, Жамил Илҳомов каби шофёр йигитлар ўзларига касб ўргатганлиги учун Турғундан бир умр миннатдор.

Кабиров тўғрисида 9-автобаза партия ташкилотининг секретари Константин Иванович Чайко фахр билан сўзлайди:

— Қанийди ҳамма шофёрлар ҳам Турғунга ўхшаса. Айниқса зилзиладан кейин бу йигит янада тиниб-тинчимайдиган бўлиб қолди. Тошкент қурилишига ғиштми, ёғочми, темир-бетонми, нима керак бўлса шуни ўз вақтида етказиб бермоқда. Сезгир, хушёр, камтар йигит ишда ҳам, ҳаётда ҳам бошқаларга намуна.

Яқинда Турғун Кабиров «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди. Бу ҳам коллектив ишончига сазовор бўлган йигитга берилган юксак баҳодир.

Жамоатчи сифатида Кабиров бошқа шофёрлардан йўл қоидаларига риоя қилишни талаб этади, хавф-хатардан нари бўлиш йўлларини уларга тушунтиради.

— Йўлинг ҳамиша беҳатар бўлсин, шофёр йигит!

Ж. Содиқова.

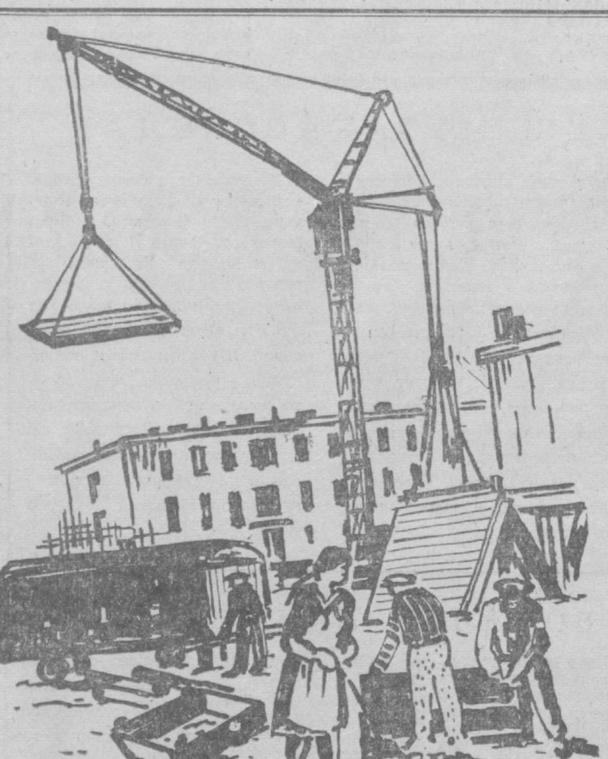

ТОШКЕНТ БУНЕДКОРИ.
НАМАНГАНЛИК БИНОКОРЛАРНИНГ ҚУРИЛИШ МАЙДОНИ.

рассом Г. Чернишев.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР.

СУНЪИЙ ВОДИЙЛАР

Пангобсой қишлоғининг суғориладиган участкаларига (Самарқанддаги «Қушрабод» совхози) саккиз километрлик қувур орқали йилига икки миллион кубометр булоқ суви оқиб келабошлайди. Самарқанддаги қурилиш-монтаж бошқармаси қувур ётқизиш ишларини тугаллади. Бошқарма ходимлари Пангобсойда тўғон қурдилар, бетон канал юзага келтирдилар. Ҳозир бу ерда 100 минг туп дарахт кўчати ўтқазиляпти.

Яйлов-мелиоратив трестига қарашли бу қурилиш-монтаж бошқармаси ярим чўл-саҳроларда сунъий водийлар юзага келтиришда озмунча иш қилмади, Самарқанд областидаги «Улус», «Каттақўрғон», «Ғозғон» ва Ленин номли қоракўлчилик совхозларида суғориладиган участкалар юзага келтирилди. Ер ости сув мамбаларидан фойдаланиш туфайли илгари ташландиқ бўлиб ётган ерларда дарахтлар ўсяпти, қовун, тарвуз, пиёз экинларининг ҳосили йиғиб олинди.

1970 йилга бориб Самарқанд областининг яна етти хўжалигида ана шундай водийлар юзага келтирилади.

(АПН).

БЎЛАЖАК АРХИТЕКТОРЛАР „ТАШГИПРОГОР"ДА

Москва, Ленинград, Киев ва бошқа йирик шаҳарларнинг архитекторлари пойтахтимизнинг янги марказини реконструкция қилиш бош планини ишлаб чиқдилар. Уларга Тошкент Политехника институтининг V курс студентлари техника ишларини бажаришда ёрдамлашдилар. Бўлажак архитекторлар талантли усталарнинг маҳоратларини ўрганиш билан бирга Тошкентни янада қайта қуриш ва унинг келгусидаги истиқболи ҳақида кўпгина нарсаларни билиб олдилар. Студентлар айниқса коллектив равишда лойиҳа яратиш, шаҳарнинг марказига асосий объектларни қандай жойлаштириш ва бинолар ансамблларининг ўзаро боғлиқлиги ва хиёбонларни бунёд этиш ишларини ўзлаштирдилар.

Қардош ремонтчилар

Қардош тожикистонлик бинокорлар ҳам эл қатори шаҳримизни қайта қуришда қатнашиб, зилзиладан шикаст кўрган уйларни жадал ремонт қилишмоқда. Улар «Ташспецстрой» қурилиш бошқармаси ишчилари билан биргаликда кўплаб биноларни ремонтдан чиқардилар.

Бу тўғрида бригада бошлиғи Н. Гайнуллин қуйидагиларни сўзлаб берди.

— Бу ерга келганимизга беш ой бўляпти. Астойдил ишга киришиб кетдик. Бизга Киров районидаги 52-қурилиш бошқармаси томонидан қурилиш материаллари ўз вақтида етказиб берилмоқда. Меҳнатсевар бинокорларимизнинг ғайрат ва шижоати туфайли 25 ноябрь куни бригадамиз бўйича 16 хонадонни сиғдира оладиган икки қаватли бинолардан 15 тасини сифатли ремонтдан чиқариб, фойдаланишга топширдик.

Бригада аъзолари шу кунларда яна зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Янги йилга қадар улар ана шундай уйлардан бештасини сифатли ремонтдан чиқаришга аҳд қилишган.

Ж. СОДИҚОВ.
қурилиш мастери.

Пўлат из соқчилари юбилейи

Бугун ҳарбийлаштирилган темирйўл қўриқчилари ўз ташкил топган кунининг 45 йиллигини нишонлайди. Мамлакатимиз ва ёш Совет ҳокимияти учун энг оғир бўлган 1921 йилда темирйўлларда юклар, багажлар, омборлар ва техникани муҳофаза қилиш мақсадида шундай соқчилар ташкилоти тузилган эди.

Улуғ доҳий В. И. Ленин билан М. И. Калинин 1921 йилнинг 9 декабрида шундай соқчиликни ташкил қилиш тўғрисидаги қарорга имзо чекишди.

Ҳарбийлаштирилган темирйўл соқчилари ўзининг 45 йилликда босиб ўтган йўлида халқ хўжалиги юкларининг ташилишини, босмачиларга қарши кураш ва фашистлар ҳужуми йилларида қурол-аслаҳаларнинг ўз вақтида етказиб берилишини таъминлади. Минглаб ўқчи ва командирлар жасорати ҳамда қаҳрамонлиги учун ҳукумат орден ва медаллари билан мукофотланди. Шахсий состав ўзининг тажрибаларга бой жанговар традицияларини кун сайин олиб бораётган ишларида бойитиб келмоқда.

Улар халқ мулкини, давлат мулкини кўз қорачиғидек асрашмоқда.

Тун... Бешта номаълум шахс темирйўл ёқасида гулханда исиниб ўтирибди. Уларнинг шум нияти соқчиларга маълум бўлганидан хабарлари йўқ. Тажрибали коммунист оперативчи С. В. Володиннинг ўткир кўзлари уларни кузатиб турибди. Бир неча дақиқадан сўнг яқинлашаётган поезднинг овози эшитилди. Номаълум кишилар ташвишга тушишди. Поезд ёпиқ светофор ёнига келиб юришни секинлатгач, номаълум шахслар ўз шум ниятларини амалга ошириш учун платформага чиқишди.

Бир-иккита пломба юлиб олинди... Шу пайт «қимирлама!» деган команда эшитилди. Жиноятчи А. В. Шчепотко бир неча дақиқадан сўнг милиция ҳузурида жавоб берди. Орадан кўп ўтмай унинг гумашталари ҳам шу ерга олиб келинди.

Шу йилнинг 30 ноябрь куни Тошкент темирйўли участкаларидан бирида содир бўлган бу воқеа соқчиларнинг ишларидан бир томчиси, холос.

Тошкент станциясининг темирйўл соқчилари состави ўз хушёрликларини янада орттириб, халқ мулкини кўз қорачиғидек сақлашмоқда. Соқчилар орасида ҳам коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашувчилар сафи ортиб бормоқда.

Тошкент темирйўл бўлимининг бошлиғи ва ҳарбийлаштирилган соқчилар бошлиғининг буйруқларида: «Юкларнинг ўз вақтида етказиб берилишини таъминлагани учун:» дейилган сўзлар бежиз эмас. Унда Володин, Шораҳмедов, Макаров, Куфилов, Болаболин, Сафаров, Муҳаммадиёров каби кўпгина намунали соқчиларга раҳматномалар эълон қилинган.

Бугун юбилей кунида ўз ҳаётини социалистик мулкни сақлаш ва халқ мулкини ҳимоя қилишга бағишлаган кишиларни чин қалбимиздан табриклаймиз.

Н. ЯВОРОВСКИЙ,
Ўрта Осиё темир йўлига қарашли Тошкент станцияси ўқчилар командаси бошлиғининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари.

ҚРИМНИНГ ЕР ОСТИ ХАЗИНАЛАРИ

Бундан атиги беш йилгина илгари газеталар Краснодар— Қрим газ қувури магистрали трассасидаги қидириш ишлари ҳақида ёзган эдилар. Унинг олти километрлик участкаси Керчь бўғози тагидан ўтиши керак эди.

Ҳозир бу лойиҳа унутилди. Қримнинг ўзида газ топилиб қолди. Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 49 йиллиги арафасида Глебовка-Симферополь газ қувурининг биринчи магистрали фойдаланишга топширилди. Симферополь ГРЭСидан кейин Сакс ТЭЦи ва бром заводи маҳаллий газдан саноатда фойдаланишга ўтадилар. Корхоналарни зангори ёқилғига кўчириш Қримни газлаштиришнинг дастлабки қадамлари ҳисобланади.

— Қримдаги газ запаслари ниҳоятда кўп эканлиги аниқланди,— деди «Крымнефтгазразведка» тресги геология бўлимининг бошлиғи Александр Беседин АПН мухбирига. — Бу запас 22 миллиард кубометр ҳажмида аниқланди. Унинг ярми Тарханкут ярим оролида ва Жонкой тагидадир. Бунча газ областнинг бутун шаҳарларини зангори ёқилғи билан ўн йил таъминлашга етади. Керчь ярим оролидан Геническага ўтадиган Арабат стрелкасидаги газ кони айниқса истиқболлидир. Қумлоқларда қазилган қудуқлар бу райондаги газнинг асосий кони қуруқликда эмас балки Азов денгизи тагида деб айтиш имконини беради. Бироқ пармаловчилар бундан кейинги текшириш ишларини олиб бориш учун тупроқ дамбалар ва бир қанча сунъий оролчаларда иш олиб боришлари зарур бўлади. Шубҳасиз Азов денгизининг ифлосланмаслиги учун зарур чоралар кўриб қўйилади.

Қримда нефть ҳам топилди. У Тарханкут оролида экани аниқланди. Қрим нефти юқори сифатлидир. Унинг тахминан 30 проценти бензин. 16 проценти керосин, 14 проценти лигроин, 7 проценти соляркадан иборатдир. Ниҳоят ўша Керчь ярим оролининг ўзида янги хазина — 120-150 миллион тонна темир рудаси бўлган бой қатлам топилди.

Мамлакатнинг бу ердаги эски темир рудаси конларини бўйига ва энига ўрганиш кутилмаганда темир миқдори кўп бўлган саёз ердаги қатламни геологларга тортиқ қилди. 60 метр қалинлигидаги бу қатлам қарийб икки километргача чўзилиб кетган бўлиб, уни вулқон лавалари яшириб келган. Шуниси қизиқки, Керчь темир рудаси ҳавзасида қарийб ярим асрдан бери ҳеч қандай янги топилма учрамаган эди.

(АПН).

ЎН САККИЗ ТЕОРЕМА

Жаҳон математиклари олдида ҳалигача ечилмаган юзлаб мураккаб проблемалар мавжуддир. Бу проблемаларнинг ечилиши ўткир фикр ва қунт билан ишлашни талаб этади, албатта.

XIX аср математиги Гарри проблемаси шулардан биридир. Бу олим проблемасининг ечилишига кўп математиклар уриниб кўрдилар. Хитой олими Хуа-Ло-ген ўзининг бир неча илмий ишларини ана шу проблемани ечишга бағишлади. Бизнинг мамлакатда биринчи бўлиб физика ва математика доктори, СССР Фанлар академияси математика институтининг старший илмий ходими, профессор А. Постников докторлик диссертациясининг бир қисмида Гарри проблемасининг аналогини (бошқа кўринишини) хусусий ҳолда қўйиб ечган эди. Олим бу иши билан янги-янги натижаларни қўлга киритди.

Ўзбекистон Фанлар академияси кибернетика институтининг илмий ходими Маъруф Исроилов бир неча йилдан бери Гарри проблемаси аналогини ечиш устида илмий иш олиб бормоқда. У кўп йиллик ва самарали меҳнат натижасида ажойиб илмий муваффақиятга эришди, кандидатлик диссертациясида («Тез ўсувчи ҳадлар учун Гарри проблемаси ва унинг эргодик йиғиндиларни ўрганиш учун қўлланиши») мураккаб проблемани кенг тарзда ечиб, уни эргодик суммаларни ўрганишда қўллади. Автор бу илмий ишда 18 янги теоремаларни ихтиро қилиб, уларни тўлиқ тарзда исбот этди.

18 теоремада бутунлай янги проблема қўшимча равишда ечилди. Венгриялик олим Пауль Эрдёш 1957 йили бир қатор проблемаларни ечишни жаҳон олимлари олдига вазифа қилиб қўйди. Совет математикларидан Р. Муҳиддинов проблемаларнинг бирини ечди. Бу мураккаб проблемани умумий холга қўйиб ечишни Маъруф Исроилов бажарди.

Ёш олимнинг бу илмий ютуғи математикларни мамнун этди.

М. Исроилов шу йилнинг август ойида Москвада бўлиб ўтган Халқаро математиклар конгрессининг қатнашчиси сифатида сонлар назарияси секциясида «айрим ҳадларни қолдирилган йиғиндиларнинг асимптотик тақсимоти» деган темада доклад қилиб, ўз илмий хулосаларини олимларга айтиб берди. Секция қатнашчилари совет ва чет эллик математиклар ёш олимнинг илмий хулосаларига юқори баҳо беришди.

Ёш олимнинг илмий хулосалари математик олимларда завқ ҳиссини уйғотмоқда. М. Исроилов яқинда Вильнюс шаҳрида бўлиб В. Кенсукас номидаги университетда Гарри проблемаси аналоги ҳақида лекция ўқиди. Ўзбекистонлик ёш олимнинг лекцияси вильнюсликларга манзур бўлди.

18 теорема ва 11 илмий иш автори М. Исроилов В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети илмий Советида ўзининг кандидатлик диссертациясини ёқлади. Республикамизнинг кўзга кўринган олимлари Ўзбекистон Фанлар академияси академиклари С. Сирожиддинов ва В. Қобилов, физика-математика фанлари докторлари, республика Фанлар академияси математика институтининг старший илмий ходими М. Барбан ва Тошкент Давлат университети профессори Б. Лёвин ёш олимнинг илмий ишига юқори баҳо бериб, унинг математика фани тараққиётига қўшган ҳиссасини таъкидладилар.

Илмий Совет Ўзбекистон Фанлар академияси Кибернетика институтининг илмий ходими Маъруф Исроиловга физика ва математика фанлари кандидати деган илмий даражани берди.

Илмий иш физика-математика доктори, профессор Николай Романов ва фан кандидати Равиль Муҳиддинов раҳбарлигида ёзилган.

А. УСМОНОВ.

Зилзилага чидамли ҒИШТ

Қирғизистоннинг Қизилқия шаҳридаги қурилиш материаллари комбинати зилзилага чидамли ғиштлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Бу ғишт деворларни кўтариш вақтида қоришмага яхши ёпишади. Сопол идишлар тайёрлашда ишлатиладиган турпоқнинг аралаштириши бу ғиштларни жуда мустаҳкам қилмоқда

Комбинат ўз маҳсулотларининг бир қисмини зилзиладан зарар кўрган Тошкентга жўнатади.

(АПН).

Мукофот эгасини топди

Александр Михайлович Пржеголинский Шимолий Кавказ учун бўлган жангларда иштирок этганига 20 йилдан ошиб кетди. У бўлинма командири эди. Оржоникидзе шаҳрининг яқинидаги Ордон станциясида шиддатли жанглар борар эди. Командир оғир ярадор бўлишига қарамай у бошлиқ жангчилар душманга қақшатғич зарба беролди.

Собиқ командир яқинда Шимолий Кавказни фашист босқинчиларидан озод этишда қатнашганлиги учун Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланганлиги ҳақида хабар олди.

Бугун унинг кўксида ана шу қаҳрамонлик нишони порлаб турибди. Мукофот қаҳрамон ишлаётган саноат қурилиш материаллари трестида тантанали топширилди.

Мукофотни топшириш маросимида унинг дўстлари А. М. Пржеголинскийни қизғин муборакбод этдилар.

САВОДСИЗЛИК

Бу сарлавҳани кўриб, наҳотки ҳозирги пайтда ҳам саводсиз кишилар бор бўлса, деб ажабланманг. Ҳа, бор экан.

Мана, Октябрь район колхоз бозоридаги 60, 63, 82 автобуслар тўхтайдиган 5-майдонда антиқа эълон осиб қўйилган. Эълонни шундай қўлинг дард кўрмагур устаси фаранг ёзган эканки, асло қўяберинг.

«Ўртоқ пассажирлар станция **тозалиғига** риоя қилингиз, машинага **иплос киим** билан ва **иплос буем** билан **криш қатъи манъи** қилинади. Агар **тортибга** ва **иплосликга** риоя қилинмаган ҳолда 2 сўм 50 тийин, штраф **тулашга** мажбурсиз».

Ахир бу ўта кетган саводсизлик, ўз тилимизга ҳурматсизлик эмасми? Буни ёзган ўртоқ саводсиз экан, автобус паркидаги ўртоқлар қаерда эди?

Ҳ. ТОШТЕМИРОВ.
Тошкент чет тиллар институтининг студенти.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

„ҚУМРОН ҚЎЛЁЗМАЛАРИ“

Фаластин, Яҳудий чўли — яккам-дуккам буталар билан қопланган пасти баланд тепаликлар. Ана шу чўлнинг қадимий Қумрон харобаси яқинидаги ғордан 1947 йил баҳорида тасодифан бир неча катта хум топилди.

Хумларнинг ичида зиғир толасидан тўқилган матога ўроғлиқ чарм бор экан. Чарм бир-бирига ёпишиб кетган, бироқ сиртида ўчиб, хира тортган алла қандай нотаниш ёзувлар сақланиб қолган эди.

Ёзувларни ўқиб мағзини чақиш осон эмас. Лекин олимлар уларнинг маъносини аниқлашди, ён-атрофдаги ғорлардан топилган бошқа қўлёзмаларни ҳам ўқиб чиқишди.

Ҳозир «ўлик денгиз қўлёзмалари» номи билан ҳам юритилаётган «Қумрон қўлёзмалари» жаҳонга машҳур бўлиб кетди.

Нечун?

Бу топилмалар хусусида бошланган тортишувлар ва баҳслар қадимий маданият сирларини билиб олишнинг илмий усуллари, эрамизгача Фаластинда юз берган баъзи воқеалар Исо тўғрисида афсона яратилишига бевосита алоқадор бўлган воқеаларнинг асл моҳиятини тушунишга имкон берадиган янги фактлар китобда ҳикоя қилинади.

Китобнинг «Чўпон ва эчки», «Маҳшар кунини кутиб», «Пири адолат», «Исодан олдинги Исо» деган боблари айниқса қизиқарли ёзилган. Анатолий Варшавскийнинг «Қумрон қўлёзмалари» деган китобини «Ўзбекистон» нашриёти М. Жўра таржимасида 7000 нусха нашр этди.

„БАҲОР ВА МЕН“

Сизни деб кирдим-у
шеърий чаманга,
Ранг-баранг ва
хўшбўй гуллар
сайладим.
Сизга атаб шеър
ёзиш бахт менга,
Сизга гулларимни
ҳадя айладим.

Бу шеър «Ёш гвардия» нашриёти босмадан чиқарган шоир Уйғуннинг «Баҳор ва мен» шеърий китобидан олинди. Тўпламга шоирнинг «Ҳадя», «Икки она», «Саодат соқчилари», «Ленин комсомоли», «Афанди ва ойна» ва шунингдек бошқа шеърлари, бундан ташқари баҳор, ёз ҳақида ёзилган кўп шеърлари киритилган Шоир тўпламдаги шеърларида ўлкамиз табиатини, туганмас бойликларини, меҳнатсевар кишиларини, Ватанни куйлайди.

ОНА—ВАТАН БЎЙЛАБ

Ленинград — Улуғ Октябрь революциясининг бешиги.
Суратда: В. И. Ленин музейи.

Э. Пенсон фотоси.

ИНСОН ОДОБИ БИЛАН...

ОДОБ ВА ОДАМИЙЛИК

Одоб ва ахлоқ мавзуи, одоб ва одамийлик масаласи — ҳаёт кун тартибга қўйган, ижтимоий тараққиётимиз тақозо қилаётган масаладир. Зотан қаҳрамон ва ижодкор халқимиз томонидан амалга оширилаётган инсониятнинг асрий орзуси, теран ақл эгаларининг эзгу нияти саналган — коммунистик қурилишнинг ҳам муҳим ва асосий вазифаларидан бири коммунистик ахлоқ, одобни шакллантириш, камол топтиришдир. Коммунизмни бунёд этиш мўл-кўл моддий неъматларни яратиш кўпқиррали ижтимоий муносабатларни такомиллаштира бориш билан биргаликда янги жамият кишисини тарбиялаб вояга етказиш — коммунистик ахлоқ учун курашни зарурият қилиб қўйди. Бу ўринда доҳиймиз В. И. Лениннинг «КОММУНИСТИК АХЛОҚ КОММУНИЗМНИ МУСТАҲКАМЛАШ ВА УНИ ҚУРИБ ТУГАЛЛАШ УЧУН КУРАШГА АСОСЛАНАДИ», — деган қимматли фикрини келтириш эътиборга жоиздир.

Демак, «Инсон одоби билан»... мавзуининг газетхонлар муҳокамасига қўйилиши кунимиз талабига жавоб бўладиган заруратдир.

Ҳозирга қадар «Тошкент оқшоми» саҳифаларида мазкур мавзунинг кўпгина қирралари, янгидан-янги томонлари ёритилди. Биз ушбу мақолада одоб масаласининг айрим томонларигагина тўхталиб ўтмоқчимиз.

Атрофга назар ташлар эканмиз, қайноқ ҳаёт нафасида қанчадан-қанча қувончли воқеаларнинг шоҳиди бўламиз. Ҳамма ижодий меҳнат билан машғул. Вақт зиқ, ҳамма учун ўлчовли. Бетоқатлик билан автобус, трамвай ёки троллейбус кутяпсиз. Сабри ниҳоясига етган бирор йўловчи тўнғиллаб транспортни, ҳайдовчисини ўзича сўкяпти. Яна бошқаси аламини сигаретдан олмоқда. Транспорт келиб тўхташи билан иш эпчилники. Хотин-халаж, болалар кутиб тураверишсин... Бунинг устига билет олмаслик ҳолларини айтмайсизми?! Бир гал майданг бўлмагандир. Иккинчи, учинчи марта-чи?

Кўпчилигимиз бундай ҳолларнинг гувоҳи бўламиз. Болаларчи, улар ҳам бундай хатти-ҳаракатдан ўзларича «хулоса» чиқариб оладилар.

Ҳар ким ўзини тута билса, ўз иродасига қулоқ солса, ўзи учун ҳам, жамият учун ҳам нақадар нафли бўлар эди. Ахир, эрталаб ишга кетаётиб, кечқурун уйга қайтаётиб (қанчалик вақт сизни шоширмасин) бир-биримизнинг асабларимизни зирқиратишимиздан, уч ёки беш тийинни тўламасдан виждонан қийналишимиздан не фойда? Айниқса, қаршингизда болалар турса...

Катталарнинг ҳар бир хатти-ҳаракати кичиклар учун намуна китобидир. Улар бу китобнинг барча варақларини бирбиридан фарқламасдан ўқийверадилар — яхши билан ёмонни фарқ қилмайдилар.

Дам олиш чоғларингизда тротуар бўйлаб юрар экансиз, шаҳримиз кўрки, гўзаллигидан қанчадан-қанча завқ оласиз. Лекин автобус, трамвай остановкаларида, томоша залларида ётган папирос қолдиқлари, турли-туман қоғоз парчалари сизни ранжитади. Наҳотки, бу жойларни тозалаб қўйиш мумкин бўлмаса? Тўғри, бунинг учун шаҳар тозаликни сақлаш ташкилотлари ҳаракат қиляпти. АХИР, ЎЗИМИЗ-ЧИ? ПАПИРОС ҚОЛДИҚЛАРИНИ, МОРОЖЕНОЕ ҚОҒОЗИНИ ДУЧ КЕЛГАН ЕРГА УЛОҚТИРИБ КЕТАДИГАН ОДАМЛАРНИ НЕЧА БОР КЎРГАНМИЗ-КУ! УЛАРНИ ТАРТИБГА ЧАҚИРСАК БЎЛМАЙДИМИ?

Марказий шаҳарларимиз — Ленинград, Москва сингари Тошкентимиз ҳам нон, жасорат шаҳригина бўлиб қолмасдан, озодалик намунаси ҳам бўлсин!

Энди бир-икки оғиз сўз ичкилик ҳақида. Ичкилик ва маишат учун ҳам одоб мезон бўлмоғи зарур. Ахлоқ, одобга зид хатти-ҳаракатлар кўпинча шу «оби замзам» туфайлидир. Баъзилар меъёридан ортиқ ичиб, кўча-кўйларда шарманда-ю шармисор бўладилар. Қандай ёмон ҳол бу! «АГАР ҲАЙВОН СИФАТ ОДАМ БЎЛИШНИ ИСТАСАНГ, — деб ёзган эди К. Маркс, — ЎЗ ҒАМИНГНИГИНА ЕБ ЮРА БЕРИШИНГ МУМКИН, АЛБАТТА». Ичкиликнинг ўта ихлосмандларига доҳий сўзи билан ана шундай жавоб берамиз.

Биз тилга олган нуқсонларга ҳаётда ўрин бўлмаслиги керак, албатта. Юксак маънавий қиёфа, одамийлик тушунчаси бу нуқсонлар билан асло сиғишолмайди. КЕЛИНГ, ҲУРМАТЛИ ДЎСТЛАР ВА ҲАМШАҲАРЛАР, ҲАР БИРИМИЗ КЎЧАДА ВА ТРАНСПОРТДА, МАҲАЛЛАДА ВА УЙДА АНА ШУНДАЙ НУҚСОН ҲАМДА НУСХАЛАРГА ҚАРШИ БЕШАФҚАТ БЎЛАЙЛИК, ОДОБ ЮЗАСИДАН ИШ КЎРАЙЛИК. ТОКИ, ОДОБ ВА ОДАМИЙЛИК ҲАР ҚАНДАЙ НУҚСОН ВА НУСХАЛАРДАН УСТУН ТУРСИН, ҲАЁТИМИЗ БЕЗАГИ ВА МАЗМУНИ БЎЛСИН!

Э. ГУЛМЕТОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

МЕХИКО (Мексика). Хуарес проспекти—мамлакат пойтахтининг энг гавжум магистралларидан бири.

ТАСС фотохроникаси.

„НЕФТЬ ХАЛҚ МУЛКИ“

ЕР ШАРИДАН ХАБАРЛАР

Эрон жамоатчилиги, матбуот ва хукумат доираларида кейинги пайтларда Халқаро нефть консорциумлари конларида нефть қазиб чиқаришни кўпайтириш масаласи зўр бериб мухокама қилинмоқда. Ҳамма гап шундаки, ингилиз ва америка нефть монополиялари етакчи ўринни эгаллайдиган Консорциум нефть қазиб чиқаришни кенгайтиришга атайин тўсқинлик қилмоқда.

Ғарб нефть магнатларининг бундай сиёсати Эрон даромадларининг қисқаришига олиб келиб, мамлакатнинг ривожланиб бораётган миллий экономикаси учун иқтисодий жосусликдан бошқа нарса эмас. 1965 йилда Эрон Консорциумдан 30 миллион доллар кам олди. Ваҳолайки, бу маблағ мамлакат бюджетига сарфлаш планлаштирилган эди. Нефть қазиб чиқариш планда белгиланган 20 процент ўрнига бор йўғи 9 процентга ортди.

«Ниҳоятда бой нефть конларининг ҳар бир томчиси янги Эронни қуришга хизмат қилиши керак. Бу бойликлар ўликбисот бўлиб ётмасин», — деди мажлис депутатлари хузурида сўзга чиққан Эрон бош министри Амир Аббос Хувайдо.

Ўрганилган нефть запаслари ҳозирда 5 миллиард тоннани ташкил қилувчи Эронда саноат йўли билан нефть қазиб чиқариш шу асрнинг биринчи ўн йиллигида бошланган эди. Шундан буён мамлакатнинг нефть бойликлари чет эл монополиялари ва империалистик давлатлар хукмрон доираларининг диққат-эътиборларини узлуксиз ўзига жалб қилиб келди. Эрон нефть саноати национализация қилиниб Англия-Эрон нефтькомпанияси ўз фаолиятини тўхтатгач, АҚШ бу аҳволни қутқаришга киришди: 1954 йилда Халқаро нефть консорциуми дунёга келди. Бу бирлашмадаги акцияларнинг 40 проценти — Америка нефть компанияларига, 40 проценти — ингилизларга, 14 проценти — ингилиз-голлэнд компанияларига ва 6 проценти французларга тегишлидир.

Консорциум ва Эрон ўртасида шартнома тузилиб, бу шартномага кўра чет эл компаниялари Эрон нефтини сотишдан тушадиган 50 процент даромадни Эрон бюджетига беришлари керак эди. Бу шартнома 25 йил муддатга тузилган. Биринчи ўн йил мобайнида Ғарб нефть магнатлари Эрон нефтидан икки ярим миллиарддан зиёд соф даромад олдилар.

Кейинги йилларда Эрон хилма-хил чет эл нефть компаниялари группалари билан бир қатор шартномалар тузди. Бу шартномаларга кўра олинадиган даромаднинг кўпроқ проценти Эрон фойдасига ўтказилиши керак. Бундай шартномалар Халқаро нефть консорциумининг хукмронлик ролига путир етказди ва даромаднинг тақсимлашнинг 50 нисбат 50 формасига сезиларли таъсир кўрсатди.

Бироқ, Консорциум қаршилик кўрсатмоқда — у осонликча ён бериш ниятида эмас. Шунинг учун ҳам консорциум нефть қазиб чиқаришни камайтирди. Консорциум ўзининг бу ишини «Янги бозорларга эга бўлиш имконияти йўқ» деб баҳона қилмоқда. Эрон матбуоти бу сафсата фақат Эронгагина тегишли эканлигини жуда ўринли таъкидламоқда. Чунки худди ана шу компаниялар иш олиб бораётган бошқа мамлакатларда эса нефть қазиб чиқариш тобора кўпаймоқда. Шу нарса аниқки, деб таъкидламоқдалар газеталар, нефтдан келган даромадларини катта қисмини Нью-Йорк ва Лондон банкларига ўтказаётган мамлакатларга устунлик бераётганлиги кўриниб турибди.

Эрон ва Консорциум ўртасидаги қарама-қаршилик тобора кескин тус олмоқда. Лондонда ўтказилган ана шу бирлашма ва Эрон ўртасидаги музокаралар ҳам натижа бермади. Бу музокарада Эрон нефть қазиб чиқаришни 17 процентга оширишни талаб қилди. Эрон миллий нефть компаниясининг бошлиғи доктор Манучехр Иқбол ҳеч бир натижага эришмай Теҳронга қайтиб келди.

«Эрон нефти Эрон халқнинг мулкидир. Бу Эроннинг миллий бойлиги, — деб ёзади Теҳронда чиқадиган «Пайғоми Эмруз» кечки газетаси. — Шундай экан, бир тўда нефть компанияларининг директорлари ёпиқ эшиклар ичкарисида ўтириб нефть қазиб чиқаришни қаерда ва қанчага ошириш тўғрисида, асосий даромад ўз мамлакатларига қараб оқишини мўлжаллаб иш кўришлари кулгили бўлар эди».

Халқаро нефть Консорциумининг компанияси нефть қазиб чиқаришни кўпайтириши керак. Акс ҳолда улар ўз ҳаракатларининг жиддий оқибатларига тўқнашадилар деб айтмоқдалар эронликлар.

Б. ГЕРМАНОВ
(ТАСС).

Янги йил, гўзал қувноқ арча байрами ҳамда қишки қувончли кунлар яқинлашмоқда.

Лауше шаҳар халқ корхоналари арчани безатиш учун ҳар хил безаклар тайёрлаб, Германия Демократик Республикасининг традицион экспортини ҳозирламоқдалар. 75 мамлакатнинг аҳолиси чиройлик ўйинчоқлар, болалар ва катталарнинг ҳавасини тортадиган буюмларни сотиб олишади.

АДН — ТАСС фотоси.

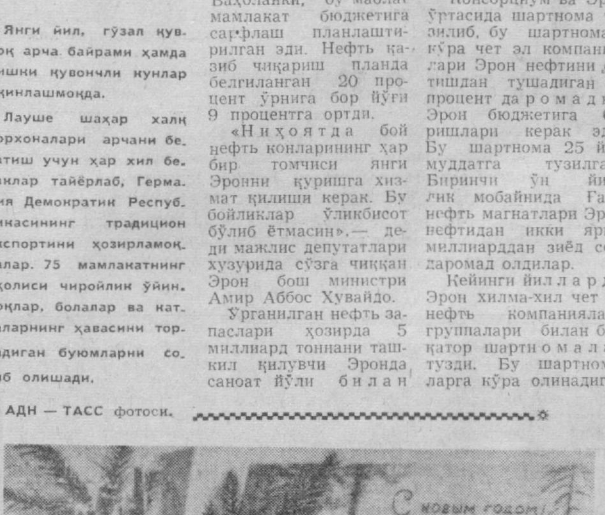

Ян МАРЕШ,
чех ёзувчиси.

ҲИКОЯ ҚЎПОЛЛИК ХУСУСИДА

Мен сизга айтсам, бугун хўп қизиқ ишлар бўлди-да!

Одам дегани биз ўтирган хонага шунақанги тирбанд бўлиб кетдики, худди балиқ солинган бочкага ўхшаб қолди. Эслихушли, тузукроқ одамлар бўлса ҳам майли эди, ҳаммаси қандайдир шаллақи, бақироқ, бир қайнови ичида!

Яхшиси, бошидан гапириб бераколай. Шошманг, ахир, нафасимни ростлаб олай-да. Эсласам, қоним қайнаб кетяпти.

Ўзим почта ходимиман. Пул олиш, пул бериш, кишиларнинг пулини бошқа ёққа жўнатиш, хуллас, ишимиз кўп. Бунақа жойда ишлайдиган одам сал хушёр турмаса, кечга бориб муллажирингни ўз ёнидан чиқаришга тўғри келади.

Ахир, ўйлаб кўринг: бурнингиз остида бир гала бақироқлар тўпланиб олишса-да, бири-бирини итариб, туртиб, ҳадеб сизга «насиҳат» қилса, майна қилиб, дўқ уришса — қандай чидаш мумкин бунга?! Ҳаммаси йиғилиб бўкирганда жиннихонага тушиб қолдимми, деб ўйлайсиз!

Дарчамиз олдида, боя айтганимдек, одам чумоли бўлиб кетган. Бир кишининг омонат дафтарчасига қўйилаётган пулни ёзаётган эдим, кимдир пўнғиллаб қолди:

— Хой, мунча имиллайсан! Тезроқ қимирласанг-чи!

Юрагимга наштар урилгандай бўлди. Жон куйдириб ишлаётганингда шунақа нордон гап эшитсанг, алам қилар экан. Перога илашиб қолган қоғозни олиб ташлашга ҳам қўйишмайди-я!

Лекин мен ўзимни босдим. Ичимда: «Хе, вайсоқи, аҳмоқ; мен сен билан сут-қатиқ бўлибмидимки, мени сенсирайсан», — деб ғижиниб қўйдим.

Индамай омонат дафтарчани эгасига бердим-у, бошқасини олдим. Шу пайт яна бир киши:

— Қара, пинагини бузмайди-я! — деди. — Шу ҳам маош олади тағин! Ҳайф сенга маош!

Шунчалик жаҳлим чиқдики, шошганимдан муҳрни бошқа ёққа босиб юборибман.

Яна овоз эшитилди:

— Сал диққат қилсанг асаканг кетадими!

— Қаранглар, қўли қалтираяпти! Чидасанг ишла бу ерда!

Чиндан ҳам қўлим қалтирай бошлади. Бунақа пичинглардан кейин қўлинг эмас, бутун баданингга ҳам титроқ кириб кетиши ҳеч гап эмас. Тфу, тарбиясизлар! Мен уларга, почта иши майнавозчилик эмас, буни тушуниш керак, қоидада кўрсатилгандек ишлаяпман, ахир, дегим келди-ю, қаёқда — олағовур оғасида бирон нарса уқтириб бўладими шу қўполларга.

Бир пайт бошлиғимиз югуриб келди. Ишни пухта қилаётганимни кўриб кўнгли жойига тушди-ю, одамларни тинчитмоқчи бўлди. Ҳар бир ишнинг ўзича мураккаб томонлари бор, шунинг учун сабр қилинглар, ходимни бекорга ишдан қолдирманглар, деб насиҳат қила бошлади. Қаёқда дейсиз! У бечора ҳали икки оғиз гапирмасиданоқ ҳамма бирдан ёпишиб кетди:

— Ўзинг ҳеч нарса билмайсан-у, бизга ақл ўргатасанми?!

Бошлиғимиз қўлини силтаб, кўздан ғойиб бўлди.

Яна балога мен қолдим. Ахир, хизматим шу бўлгандан кейин! Хуллас калом, ишни тамомлаган пайтимда каллам ғовлаб, ўзимни қўйишга жой тополмай қолган эдим. Асабимни босиш учун стадионга бормоқчи бўлдим. Сал-пал ёзилиб олиш керак шунақа пайтда. Спорт ҳар қанақа оғир кайфиятни ҳам яхшилаб юборади. Қисқаси, билет олдим-у, стадионга жўнадим.

Э-эҳ, бизнинг стадионларда дам олиб бўлармиди! Ҳамма нарса телба-тескари, кишининг ғашига тегади. Биринчи галда кўзинг тўрт бўлиб футболчиларни кутасан. Ҳа майли, улар охири чиқишди ҳам дейлик. Кейин судьяни кутасан. Бунга ҳам чидайсан. Охири ўйин бошланади. Бунақа ўйиннинг бўлганидан бўлмагани ҳам яхши! Чап қанот хужумчи шунақанги аҳмоқ эканки, гапириб тилингни чақа қилганингга арзимайди.

Ўзимни босай десам ҳам бўлмади, бақириб юбордим:

— Ҳой, ҳадеб қилпиллама, анқов! Узатсанг-чи!..

У тўпни узатган эди, бошқа ёққа кетди. Марказий ҳужумчи бўм-бўш турибди-ю, у тентак бўлса тўпни ярим ҳимоячига узатади. Ярим ҳимоячи занғар ҳам ўз урақолмай, ҳимоячига ошириб юрибди.

— Ўйин билмасанг орага тиқилма! — деб бақириб бердим ярим ҳимоячига. Қани энди иложи бўлса-ю, майдонга югуриб чиқсангда, қулоғининг тагига боплаб биттани туширсанг!

Аҳмоқ бўлиб роса югуришди, югуришди-ю, бирон марта ҳам тузукроқ ўйин кўрсатишолмади. Бақираверib томоғим қирилиб кетди:

— Урсанг-чи, бетайин! Оббо, падарингга қусур-ей, узатма деяпман сенга, ўзинг олиб бор! Кузиб ўтирасанми оғзингни очиб, аҳмоқ! Ҳамма касал тренерда: анови ғўдайган ҳимоячини аллақачонок ҳайдаб юбориши керак эди!

Атрофимдаги ишқибозлар менга хўмрайиб қарай бошлашди. Мен бўлсам парвойи фалак, қизишиб кетганман.

Ана, тўп марказий хужумчида... у дарвозабон билан яккама-якка келди-ю... Шу пайт судья пандовур ҳуштак чалиб қолса бўладими: «офсайт» эмиш. Чидаб туролмадим, овозим борича қичқирдим:

— Ҳей, ҳуштакбоз! Ҳуштагингни ўчир ўйинни тушунмаганингдан кейин!

Судья ўзини эшитмаганга солди. Алам қилиб баттар бақирдим:

— Судьялик қилгандан кўра, яхшиси, пода боқ!

Судья ҳам ўлгудек қайсар экан, қўлини силтаб-силтаб, дарвозадан узоқлашди. Ўзи ҳам сиркаси сув кўтармайдиган одамга ўхшайди.

Бир пайт ёнимдаги уч-тўрт ишқибоз менга қўшилиб қолишди-ю, бирям осмонни кўтариб ҳуштак чалдик! Одамга таъсир қиладиган жойи — худди атайлаб қилгандай баттар ёмон ўйнай бошлашди. Судья бўлса бутунлай эсини еб қўйди. Кўнглининг нозиклигини қаранг, тўғри гапириб туққанингга ёкмайсиз ўзи. Кейин беҳосдан кўзим дарвозабонга тушиб қолди денг, қаҳ-қаҳ уриб юборишдан ўзимни зўрға тийдим: ҳўкиздай гавдаси билан шунақанги дир-дир титраб турибдики, худди ҳозир биров жонини оладигандай афти-ангори буришиб кетган.

Стадионда ҳам қўполлар истаганча топилар экан. Улар теварак-атрофдан менга дўқ қила бошлашди. Сабаби: футболчиларни ҳақорат қилаётган эмишман. Ўзим ўйин қоидасини билмай туриб, судьяни сўккан эмишман. Бири-бирдан бемаза гаплар-ки... Қоида-пойдаси билан нима ишим бор? Футболчимисан — ўлиб қолсанг ҳам марҳамат қилиб тузук ўйна, тузук ўйнамасанг қоида-поидангни йиғиштириб қўй! Одамларга ҳайронсан-да! Ўзлари ҳеч балони тушунишмайди-ю, закон сўқишгани-сўқишган. Ҳаммаси қўпол! Уларга сал қаттиққўл бўлиш керак менимча, ҳа, қаттиққўл бўлмасак иш чатоқ!..

Русчадан У. УСМОНОВ таржимаси.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИ

Геофизика институти навбатдаги Шимолий экспедицияга икки тажрибали мутахассисни ишга таклиф қилиб, газетада эълон берди. Эълон бўйича икки киши кириб келди ва экспедицияда қатнашишга тайёр эканлигини билдирди.

— Жуда яхши, — деди директор, — аммо муз океанида ишлаш учун қандай тажрибалар қилгансиз?

— Бизларми, уч йил ёз бўйи мороженое еганмиз, — деб жавоб беришди улар.

* * *

Бир жаноб ўзининг ярамас виноси билан кўпчиликка танилган экан. Бир куни қишлоқ врачи билан суҳбатлашиб ўтирганида унга уйидан саккиз шиша вино ўғирланганини айтишибди.

— Қайғурманг, уни юпатибди врач, — агар улар Сизнинг винонгизни ичган бўлса, ҳозироқ менинг олдимга келади.

* * *

Бир рассом кўп вақтдан бери халққа танилиш учун ҳаракат қилар экан. Бир куни дўсти ундан сўрабди:

— Якшанба куни бирор нарса сотдингми?

— Албатта, — жавоб берди у, — мен пальтомни ва ёзги шимимни сотдим.

Немисчадан
А. ЮСУПОВ таржимаси.

РАГУНАТХ ВАМАН ДИГХЕ (Ҳиндистон)

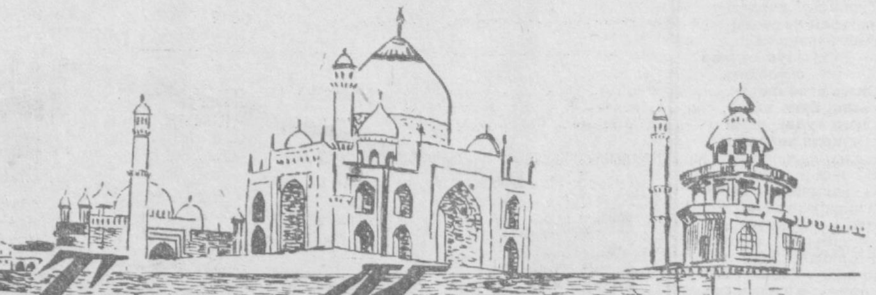

Тож Маҳал афсонаси

— Яхши, — деди Шоҳ Жаҳон вазирга ўгирилиб, — шоҳ қизини хафа қилиш шоҳнинг ўзини хафа қилиш демак. Сенинг варрагинг бу гал албатта енгиб чиқади, деб сўз берурмен.

...Яшил ва сариқ варраклар яна Жамна устида кўтарилди. Улар бошқа варракларни мағлуб қилиб, икковлон нягаригидек бир-бирига чирмашган ҳолда дарё устида баланд парвоз этишарди. Лекин бирдан сариқ варрак яшил варрак қучоғидан ажралиб, пастга шох ташлади ва ғойиб бўлди.

— Бу нимаси? — ҳайрон қолди Шоҳ Жаҳон.

— Бир гап бор бу ерда — тахмин қилди вазир.

— Ҳа, фитнага ўхшайди. Кеча айғоқчилар Орччхолик князь ўғли Жавсхирсин Аграга яширинча кирибди, деб хабар этдилар. Уни топмоқ даркор. Вазир, айт, қайиқни қирғоққа ундасинлар.

Қирғоқда, кулба олдида қуёшнинг пуштиранг шафаги нурида ўн олти ёшлар чамасидаги гўзал қиз ўз варрагининг ипини тортарди. У шунчалик хушрўй эдики, подшоҳ беихтиёр тўхтади, чуқур хўрсинмоқчи эди-ю, Тож Маҳалга бир қараб қўйиб, жимиб қолди. «Бу ўша жодугар қизми?» ўйлади у.

— Гулзор, мен нариги томонга бориб келгунимча Радха ва Кришнадан марҳамат сўраб, дуо қил! — бақирди кекса қайиқчи қизига. Сўнг қирғоқ томон юриб кетди.

Қалин дарахт шохлари соясида турган Шоҳ Жаҳон ва вазири қиз томон чиқиб келишди. Лекин қиз ўз иши билан машғул бўлиб буларни пайқамасди.

— Гулзор, — чақирди Шоҳ Жаҳон уни.

Қиз ҳайрон бўлиб, бошини кўтарди. Хаёлчан кўзларида меҳр порларди унинг.

— Гулзор, сен подшони жуда хафа қилдинг.

— Мен? — қўрқиб кетган қиз шундай дея олди, холос.

— Ҳа, сен. Ахир варрак ипини узиб юборган сен эмасмисан?

— Бу маликанинг варрагимиди?

— Ҳа, шундай. Малика билан мусобақа ўйнашга қандай журъат қилдинг?

— Мен ҳеч ким билан... Малика варрагини беҳосдан узиб юборибман. Ўзим ҳам хафаман бундан.

— Сен уч йилдан бери ҳаммани маҳв этиб келаётирсан, бу ҳам тасодифданми?

— Шоҳим, менга ишонинг. Мен варрагимни бошқалар билан мусобақа ўйнайман деб учирмайман. Уларнинг ўзлари варрагимга ҳужум қилишаётир. Гуноҳим не экан?

— Хўш, нега энди доим варрак учирасан?

— Бу учрашув тимсоли, шоҳим.

— Ким билан?

— Сариқ варрак билан.

— Униниг эгаси ким экан?

Гулзор миқ этмай нуқул ойнинг олтин ўроғига маъюс боқарди.

— У сенинг севгилингми?

Гулзор жавоб бермасди.

— Қизим, бу ҳақда сўз айтмасанг майлига. Лекин сени, жуда кўп обрўли кишилар учирган варракларини сеҳрлаб қўйган, дейишади. Шоҳ қизи ҳам сени жодугарликдан хабардор, деб айтди.

— Йўқ, йўқ, бу жодугарлик эмас.

— Нима бўлмаса?

— Муҳаббат.

Шоҳ вазирга бир қараб, хандон отиб кулди.

— Вазири олам, гаровни ютдинг чоғи. Гулзор, айтчи, ахир муҳаббат варрак ипини қандоқ уза олади?

Гулзор каршисида шоҳ ва унинг вазири турганлигини энди тушунди. Уялиб, кафтларини жуфтлаб одоб, билан бош эгаркан:

— Шоҳим, афв этинг мени. Содда қишлоқ қизи бўлсам. Сизларни таний олмадим. Ҳозир ҳаммасини сўзлаб бераман, деди.

Шундай деди-ю, уйга кириб кетди қиз. Бир дақиқадан сўнг қўлида кичик қутича кўтариб пешвоз чиқди.

— Мен варрак ипини қутичадаги шу кукун билан артаман. Шу боисдан ҳам варрагимни узолмайдилар.

Вазир кукунни кафтига тўкди. Кукун ялтираб кетди.

— Бу олмос кукуни-ку, қизим. Сен уни қайдан олдинг?

— Буни бир йигит берди менга.

— У сени севар экан-да.

— Буни билмайман. Лекин мен уни севаман.

— Қизим, бу йигит ғоят бой кўринади, ўғридир балки. Исми нима?

— Сивоaccess.

— Ҳунари-чи?

— Билмайман. Фикри ожизимча Аграда яшаса керак.

— Севгилинг кимлигини билмайсанми, аҳмоқ қиз, балки у қароқчидир?

— Йўқ, йўқ, жаноб, у ҳеч бунақа эмас. Бугун куз ойининг биринчи ёруғ куни. Демак, роса тўрт йил бўлибди. Ўша куни энди варрак учирай деб, ип боғладим. Лекин биринчи мусобақадаёқ узилиб тушди варрагим. Ўтириб олиб йиғлай бошладим. Бир вақт «Эй қиз, номинг нима?» деган овоз келди. Бошимни кўтардим. Тепамда бир йигит турарди. Мен: «Гулзор» деб эдим, у ҳайратланиб, «Қандай чиройли исм. Меники эса Сивоaccess» — деди. Кейин «Нега йиғлаяпсан?» деб сўради. «Варрагимни номаълум жаноб узиб юборди» — дедим. «Хафа бўлма, — деб тинчитди йигит. — Эртага сенга бир нарса келтириб берайки, шунда ҳатто Шоҳ Жаҳон варраги ҳам енга олмайди. Кўз ёшингни артиб ол. Бўлмаса уларни бир-бир териб олиб, марварид қиламан». Эртаси куни шу кукунни келтириб берди менга. Кечгача варрагим ипларини кукун билан тоза артдик. Сивоaccess варракни офтобда қуритди. Кечқурун икковлон варрак учирдик. Нақадар шод эдик ўшанда! Бирорта бойроқ жанобнинг варраги бизникига яқинлашарди-ю, ипи узилиб, ғойиб бўларди. Биз эса нуқул хандон отиб кулардик. Ўша куни Жамна сувларида озмунча варракни хўл қилмадик. Янги ой байрамида мен ғоят шод эдим. Бозор кунлари ҳам варрак учирардик. Лекин отам билиб қолиб, аччиғланди биздан.

— Отангиздан бошқа ҳеч кимингиз йўқми?

— Онам мени туққан-у, ўлган экан. Отамнинг ёлғиз қизиман. У мени яхши кўради. Шу боисдан ҳам Сиварубдан хафа бўлди. Отам шундай деган: «Менга қара, гадо, менинг Гулзорим — ойнинг бир парчаси. Қизимга қимматбаҳо тошлар ҳадя қиламан, шоҳ саройида у билан бирга яшайман, деб ваъда қилсанг, қизим сеники. Уни бошқа ҳеч кимга кўрсатмайман. Бўлмаса кулбамга яқин келмай қўяқол, жўна бу ердан!» Шунда Сивоaccess жавоб қилиб «Ота, севги камбағал кулбасида ҳам шоҳ саройида ҳам бирдай азиз ва мўътабар! На ёқут ва на олмос Гулзордан қиммат турмас» деган. Шунда отам «сен гадо ёқут-у, олмоснинг фарқига борармидинг» деб уни хафа қилган. Сивоaccess кетиб қолган ўшанда.

— Бошқа келмадими? — тоқатсизланиб сўради шоҳ.

— Йўқ, келди. Отам кулбада ибодат киларди. Мен Сивоaccessга айтдим: «Мени ўзинг билан олиб кет, сенсиз яшай олмайман», деб. Бўлмаса Жамна сувлари онам бўлиб, мени ўз гирдобига торта қолсин, дедим. Лекин у кўнмади: «Мен бундай қилмайман. Отангга ёқуту-олмослар керак. Лекин сени севган кишиларда улар йўқ. Ёқут-олмоси бўлган бирор савдогар сени менчалик сева олармиди? Мен бу ерга бошқа келмайман. Лекин эртага Жамнанинг нариги қирғоғидан яшил варрак учираман. Варрак қоғозига мактуб битаман. Сен варрагимни илаштириб тортиб оласан. Бизнинг варракларимизни ҳеч ким енга олмайди».

— Хўш, Сивоaccessдан хат олдингми? — сўради ҳикояга берилиб кетган вазир.

— Йўқ. Эртаси кун қирғоқ бўйида ўз варрагимни учирдим. Куз ойи ёруғ ярмининг ўнинчи куни эди. Ҳамма варракларни узиб маҳв қилдим. Лекин Сивоaccessнинг сариқ варрагини кўрмадим. Кейинги кунлари ҳам варрак учирдим. Сариқ варракдан ҳамон дарак йўқ эди.

— Бугун, ниҳоят, ниятингга етгандирсан? Сариқ варрак билан сенинг варрагинг бугун бирга парвоз этганини кўрдик. Сивоaccess қайтиб келмадими ҳануз?

(ДАВОМИ. Боши газетанинг 8 декабрь сонида).

(Давоми бор).

ЯНА УЧ СПОРТ МАСТЕРИ

«Пахтакор» стадионининг марказий шахмат-шашка клубида шашка бўйича республика биринчилиги мусобақалари тугади. Бу мусобақада пойтахтимиздан 9 спорт мастери ва 5 спорт мастерлигига кандидат қатнашди.

Икки ҳафта давомида ишқибозлар юз катакли шашка тахталари устида олиб борилган қизғин жангларнинг шоҳиди бўлдилар. Кескин спорт курашларида мамлакатимизда шуҳрат қозонган И. Берштейн, С. Гуляев, С. Давидов, Т. Қосимов, Е. Черкасский ва бошқа СССР спорт мастерлари қатнашдилар. Республика биринчилиги мусобақасида чемпионлик унвонини «Буревестник» спорт жамиятининг вакили Сергей Давидов қўлга киритди. Мамлакат биринчилиги мусобақаларининг бир неча марта финалга чиққан бу моҳир шашкачи 13 имкониятидан 9,5 очко тўплади. С. Гуляев ва Э. Эстерлис, Г. Дорфман каби спорт мастерлигигига кандидатлар 9 очкодан тўплаб, 2—4-ўринларни бўлиб олишди.

Спорт мастерлигига кандидат А. Крайзельбурд ҳам бу мусобақада анча муваффақиятли қатнашди. У 8,5 очко тўплади.

Шундай қилиб, бу уч моҳир шашкачи СССР спорт мастери нормасини бажарди. Ўзбек спортчиларининг оиласи яна уч спорт мастери билан бойиди.

Айниқса ТошДУ механика-математика факультетининг I курс студенти Г. Дорфманнинг ғалабаси диққатга сазовордир. У 1962 йилда Киров районидаги пионерлар уйида ташкил этилган, С. Гуляев раҳбарлик қилаётган шашкачилар тўгарагига ёзилган эди. Шундай қисқа вақт ичида бундай катта ғалабани қўлга киритиш, республикамиз ишқибозларини қувонтиради.

Э. ИЛЁСОВ.

Спорт

СПОРТ ОЛАМИДА

Покистон миллий чемпионатида иштирок этаётган совет теннисчилари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар чемпионатда фахрли биринчи ўринни қўлга киритишга муваффақ бўлдилар. Шундан сўнг теннисчиларимиз Лахор шаҳрида ўтказилган турнирда ҳам барча разрядлар бўйича биринчиликни қўлга киритдилар.

* * *

Пном-пень шаҳрида ўтказилаётган оғир атлетикачиларнинг мусобақаларида иккита янги жаҳон рекорди ўрнатилди. Бу мусобақа Осиё спорт турлари программаси бўйича ўтказилди. КХДР вакили Чэнь-Мань-линь (энг енгил вазн) жимда 118,5 килограмм оғирликдаги штангани кўтарди. Бу натижа эронлик Мухаммад Носирий рекордидан 0,5 килограмм ортиқдир.

КХДРнинг бошқа бир вакили Сяо Мин-сян 158 килограммли штангани кўтаришга муваффақ бўлди. Бу натижа АҚШ штанггачиси Исаак Бергер кўрсатган натижадан 5,5 килограмм кўпдир.

БОКСЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

«Ёшлик» спорт манежида яқиндагина СССРнинг энг кучли гимнастикачилари мамлакат биринчилиги учун мусобақалашган эдилар. Энди эса бу кенг спорт аренасида Ўзбекистон касаба союзлари жамиятлари боксчиларининг республика биринчилиги учун очиқ чемпионати бошланди. Бу курашда қардош республика ва Москва, Ленинград шаҳарларининг чарм қўлқоп усталари ҳам қатнашишмоқда.

Мусобақанинг иккинчи куни рингдаги жанглар жуда кескин ва қизиқарли ўтди. «Динамо» жамиятининг вакили, спорт мастерлигига кандидат Алишер Рихсиев билан «Спартак» жамиятининг боксчиси А. Кернер учрашуви томошабинларнинг ҳаяжонлантирди. Алишер бу учрашувга қадар 80 матчнинг 60 тасида ғалаба қозонган бўлса, А. Кернер эса 63 учрашувдан 47 тасида ғолиб чиққан эди. А. Рихсиев СССР спорт мастери билан бўлган учрашувни кўтаринки руҳда ўтказди. Рингда судялик қилган республика категорияли судья Арцеков учрашувни тўхтатиб, Рихсиевнинг қўли баланд келганлигини маълум қилади. Шунингдек, спорт мастерлигига кандидат Баҳодир Усмонов («Меҳнат») бухоролик Бренер устидан бўлган учрашувнинг иккинчи раундидаёқ ғалаба қозонди.

СССР спорт мастери Мирҳасан Каримов («Динамо») тошкентлик спорт мастери В. Шаров устидан биринчи марта ғалаба қозонди.

Мусобақанинг учинчи куни Озарбайжон вакили енгил вазнли Сегумян ва тошкентлик Сон («Буревестник»)лар учрашуви кескин спорт кураши остида ўтди. Биринчи ва иккинчи раундда Сон яхши натижа кўрсатган бўлса ҳам, учинчи раундда ғалабани қўлда тутиб қололмади. Унинг жисмоний тайёргарлиги заиф бўлганлиги учун Сегумянга ютқазиб қўйди. Рустам Раҳмонов «Буревестник») вакили Б. Пакни иккинчи раунддаёқ таслим бўлишга мажбур этди. Ғ. Султонбеков («Меҳнат резервлари») спорт мастерлигига кандидат Горбанов («Буревестник»)ни таслим қилди. Енгил вазнлилар учрашувининг марказида А. Рихсиев билан Гайнулин («Меҳнат») матчи турарди. Бу учрашувга қизиқиш катта бўлди. Учрашувнинг иккинчи раундида тўсатдан ўнг қўл билан берилган зарба Гайнулинни мағлубиятга олиб келди.

Ўзбекистон касаба союзлари комитетининг мукофоти учун шахсий биринчиликни олиш бўйича тўрт кун давомида у ерда бокс мусобақалари курашларида ҳаммаси бўлиб 63 киши қатнашиб, шулардан 12 киши спорт мастери, 23 киши мастерликка кандидатдир. Ниҳоят бокс бўйича кураш ғолиблари аниқланди.

Шундай қилиб вазн бўйича мусобақа ғолиблари қуйидагилардир: Р. Раҳмонов («Динамо»), Б. Ниёзов («Спартак»), А. Рихсиев («Динамо»), Р. Хаконнов («Буревестник»), М. Каримов («Динамо»), А. Аверьянов («Спартак»), А. Корчагин («Буревестник»), Г. Дорошенко («Меҳнат резервлари» ва Фарғона («Спартак») жамиятидан Х. Содиқов.

«Ёшлик спорт манежида профсоюз ташкилотлари чарм қўлқоп усталарининг Ўзбекистон биринчилиги учун очиқ чемпионати мусобақалари бўлмоқда. Бу мусобақаларда қардош республикаларнинг боксчилари ҳам иштирок этяпти.

Суратда: (чапдан ўнгга) СССР спорт мастерлари В. Мин («Меҳнат резервлари») ва Р. Раҳмонов («Динамо») учрашуви. Бу учрашувда Р. Раҳмонов ғалаба қозонди.

Э. ЙЎЛДОШЕВ фотоси.

ДЎСТЛИК ИПИ

Дўст дўстни бошига кулфат тушганда синайди дейишади. Зилзиладан сўнг бизнинг М. Горький кўчасидаги 9-уй ҳам анчагина шикастланди. Оиламизда 6 жон бор. Нима қилиш керак? Эртаси куни Калинин районидаги «Тошкент» совхозида яшаб турган укам ҳолимизни сўраб келиб қолди. Бу ердаги аҳволни кўргач, шу бугуноқ унинг уйига кўчиб боришимни айтди...

Ўша кезлари кечки пайт ишдан қайтсам, кутилмаганда 60 ёшлар чамаси нуроний бир аёл олдимдан чиқиб, мени қўярда-қўймай уйга таклиф қилди. Биз уйга киргач, дастурхон ёзиб меҳмон қилди. Сўнг яп-янги уйни кўрсатиб:

— Мана шу уй Сизники, қачонгача ўтирамая десангиз ихтиёрингиз. Биз Сиздан ҳечнарса сўрамаймиз. Одам одамга ғанимат, бемалол кўчиб келиб, яшайверинглар, — дея гапни қисқа қилди чол.

Мен йўлда борар эканман, қалбим кишиларнинг нақадар бир-бирларига дўст ва ғамхўр, улар қандайдир бир нотаниш одамга нисбатан ҳам меҳрибон, диловор эканликларини ўйлаб ич-ичимдан севиндим.

Ман эртасигаёқ укам билан маслаҳатлашиб, ана шу уйга кўчиб ўтдим. Кейинчалик билсам, бу аёл ана шу совхозда яшаётган кўпчилик кекса пенсионерлардан бири экан. Майдаш хола Устемерова 31 йил ана шу совхозда ишлаган. Ҳозир пенсионер.

Мен ана шу киши кўнглини овлаш билан ўзини бахтиёр деб билувчи одамларга минг раҳмат дегим келади.

Ўғлон СОДИҚОВ,

Санъат саройи ишчиси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚУЛДАН БЕТОН

Кўмирни ёққанда тагида қоладиган кул ва тошқол чиқинди ҳисобланади. Фарғона ТЭЦи ва Ангрен ГРЭСида кўпдан бери ундан фойдаланилмай келинарди. Средазоргтехстрой трести лаборатория ходимлари ундан фойдаланиш йўлини топдилар. Улар Фарғона ва Ангрен электростанцияларининг чиқиндилари — кўмир кули ва тошқолдан иссиқлик изоляцияловчи ва конструктив бетон тайёрлаш усулини ишлаб чиқдилар ва уни ўзлаштирдилар. Конструктив бетон тайёрлаш учун чиқинди дастлаб тегирмонда майдаланади. Кейин унга маълум миқдорда цемент қўшиб, жуда пухта бетон олинади.

Конструктив бетон ҳам, иссиқлик изоляцияловчи бетон ҳам совуққа чидамлилик хоссаси жиҳатидан синовдан муваффақиятли ўтди. Кулбетоннинг тан-нархи керамзит бетонникига қараганда анча арзон.

ҲАВО ЁСТИҒИЛИ ТРАКТОР

Маълумки, трактор юрганда ундан шовқин чиқади. Лекин трактор шовқин чиқармай юради дейилса ҳеч тааjжубланманг. Яқинда Харьков трактор-йиғув заводи илмий-техника жамияти аъзолари Белоруссия қишлоқ хўжалигини механизациялаш институти ходимлари билан ҳамкорликда юрганда шовқин чиқмайдиган янги трактор ишлашга муваффақ бўлдилар. Бу трактор «Эврика» деб аталиб, унда металл трак ўрнига дам бериладиган резинали гусеница қўйилган.

«Эврика» трактори В-101 моделли гусеницали токзор трактори асосида ишланган. У соатига 2,5 дан то 23 километргача тезликда юра олади. Бу трактордан жуда кўп жойларда: масалан, қишлоқ хўжалигида, боғ ва токзорларда, геология-қидирув ишларида фойдаланиш мумкин.

ЯНГИ ПОЛИМЕР

Олимлар янги анорганик полимер-Фторфлогпита олишга муваффақ бўлдилар. Бу муваффақиятни Минерал хом ашё синтези Бутуниттифоқ илмий-текшириш институти ходимлари сунъий слюда олишнинг янги усулини ишлаб чиқиш билан қўлга киритдилар. Янги полимер кўп хусусиятлари жиҳатидан табиий слюдадан юқори туради. У анча юқори ва паст температураларга бардош беради, эгилувчан, шаффоф ва кимёвий барқарордир.

Янги полимер — фторлогпитаннинг саноат ва халқ хўжалигида аҳамияти катта.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ЙЎЛ-ЙЎЛАКАЙ

ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

Ҳурматли редакция! Мен ҳеч қачон мақола ёзган эмасман. Лекин, яқинда бўлиб ўтган қуйидаги воқеа мени жуда ғазаблантирди.

Шанба куни. Шаҳарга тушиб дўстимни кўриб келиш мақсадида қисмдан рухсат олиб чиқдим. Дўстимни учратгач, Тошкентни яхшироқ ўрганиш мақсадида шаҳар айлана бошладик. Бизда кино кўриш орзуси пайдо бўлди. А. Навоий номли кинотеатрга бордик.

Кинотеатр олди гавжум. Билет олиш учун навбатда турган одамлар ҳам оз эмас. 2 серияли «Дадил қадам» деган туркман фильми намойиш қилиняпти.

Билет олиш учун навбатга турдик. Билет ҳам сотила бошлади. Олдинги одамларнинг ҳеч қанчаси билет олиб улгурмай, кассада билет тамом бўлди. Охирги сеанс эди. Шунинг учун кетишга қарор қилдик. Олдимизга қулоқчинини бостириб кийган ўсмир бола келди-да, бир билет олишни таклиф қилди.

— Бизга учта билет керак.

— Учтаси ҳам топилади.

— Билет қанча туради?

— Учтаси 6 сўм туради.

— Пастроқ тушсангчи!

— Бўлмайди! Бўлгани 2 сўмдан, — деб кескин жавоб бердида, бола бурилиб, бошқа томонга йўл олди.

Шундай ёнгинамизда Тошкент қурилишига ёрдамга келган уч рус қизи ва икки йигит туришган эди. Улар ёнига бош яланг, чиройликкина бола келиб, бешта билетни ўн сўмга сотди.

Шуниси қизиқки, бу ҳол участкага биркитилган милиция ходими, халқ назоратчилари, қолаверса халқ кўнгилли дружиначиларининг ғашига тегмаяптимикан?

Бундай ҳол фақат бир кун эмас, балки ҳар куни давом этяпти. Кино кўришнинг баҳридан кечдик. Эртаси куни беш киши — тўрт солдат ва бир студент навбатда туриб, тўрттагина билет олишга муваффақ бўлдик. Етмай қолган битта билетни бир ярим сўмга сотиб олдик. Бу билетни кечаги бола сотди. У уялмай-нетмай биздан икбаравар ортиқча ҳақ олди.

Фақат бизнигина эмас, балки соф виждонли ҳар бир кишини ранжитаётган бу ҳолга наҳотки чек қўйиб бўлмаса! Кинотеатр раҳбарлари, милиция ходимлари қаерда экан?

Т. ҒАФФОРОВ,
гвардиячи ефрейтор.

Ф. ҲОТАМОВ,
гвардиячи солдат.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

9 ДЕКАБРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — Қўшиқлар, 18.30 — Ўзбекистон ССР халқ артисти Маҳмуджон Ғофуров куйлайди, 19.20 — Социалистик мамлакатлар куйлари. 20.00 — «Зангори олов» яратувчилар (рус.), 20.10 — СССР Большой театри артистлари, 20.45 — «Партком секретарининг бир иш куни», 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10 — Оқшом куйлари, 22.40 — «Ўхшаши йўқ бу гўзал бўстон, 23.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари талабига мувофиқ).

Телевидение

9 ДЕКАБРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Ўрмондаги воқеа** (болалар учун мультфильм), 18.30 — **1917 йил арафасида**, 19.10 — **Пароль** (бадий фильм).

20.20 — **Эртаги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 20.25 — **Телевизион янгиликлар**, 20.40 — **Хирург портрети** (ҳужжатли фильм), 21.10 — **Шоир М. Шайхзода блокнотидан**, 21.35 — **Фанга бағишланган ҳаёт** (телеочерк, 21.55 — **Хўроз** (кинокомедия).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 9/XII да **Мазепа**, 10/XII да **Санъат усталари концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/XII да **Парвона**, 10/XII да **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/XII да **Ёшликда берган кўнгил**, 10/XII да **Гулиснёҳ.**

Кино театрларда

9 ДЕКАБРДА

Улар солдатлар изидан бордилар — «ЧАЙКА» (кеч соат 7 ва 9 да).

Бабетти урушга боради — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 9-45 минутда).

Қизил сокол (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли (кечқурун), «СПУТНИК» (кеч соат 6 ва 9 да).

Ташвишли оила — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», (кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «МИР» (кеч соат 7 ва 9 да).

Муддати тонгда тугайди — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ВОСТОК». «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ганга ва Жамна (1 ва 2-серия) СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Шайтон арава — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 7 да).

Чангда қолган гул — «СПУТНИК» (кеч соат 8 да).

Тошкент оқшоми 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор 83-02-49 дан 83-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бўлими — 3-66; саноат, қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони 83-65-57); хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 5—07 (шаҳар телефони — 838142).

9 ДЕКАБРЬ, 1966 Й. Р. 16187. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр. Г. 2919.